

№ 106.

Kalendarzyk tygodniowy:
 Sob. św. Dezyderego B M
 Niedz. św. Joanny.
 Pon. św. Grzegorza VII.
 Wt. św. Filipa W.
 Sr. św. Bedy W. D.
 Czw. **Wnieb. Pańskie**
 Piąt. św. Teodozyi P. M.
 Wschód słońca: godz. 3 m. 55
 Zachód słońca: godz. 7 m. 59
 Długość dnia: godz. 10 m. 04

Cena prenumeraty:
 W ŁODZI:
 Rocznie rb. 6 k. —
 Półrocznie „ 3 „ —
 Kwartalnie „ 1 „ 50
 Miesięczn. „ - „ 50
 Odnoszenie 10 k. m.
 Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
 Rocznie rb. 7 kop. 40
 Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
 Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja
 w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
 Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 23 maja 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Hinta; w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hinta.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz patitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyi uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Z rozporządzenia Ministerium Oświaty

8-kl. Zakład naukowy żeński

z programem męskich 8-10 klasowych gimnazyów klasycznych, 919

pozostających pod zarządem Ministerium Oświaty, rozpocznie swoją działalność od nowego roku szkolnego. **Przedwakacyjne egzaminy** nowostępujących uczennic rozpoczną się **25 Maja**. Wobec zmiany programu podnoszą się wymagania szkoły w zakresie nauk matematycznych i przyrodniczych. Od trzeciej klasy, oprócz języków nowożytnych, obowiązuje wykład języka łacińskiego. Zapisy przyjmuje kancelarya Zakładu, gdzie udziela się także informacji, dotyczących programu. Przy szkole pensjonat. **Zawadzka 24.** Przełożona: **ZOFIA LIBISZOWSKA.**

LAKTOBACYLLINA.

Mleko zsiadłe, przygotowane według wskazówek prof. L. Miecznikowa. Znakomity i słynny środek kuracyjny przy wszystkich chorobach żołądka i kiszki. W abonamencie dostawa mleka do domów. Dla osób nieznoszących mleka — pastylki. Wyłączna reprezentacja: „TWO LE FERMENT“ w Paryżu; **S. Kochanowski, Łódź, ul. Andrzeja nr. 7, Tel 965.** Objasnienia i prospekty gratis. W niedziele i święta interes otwarty od godz. 9 do 2. 837-15

Ostrzeżenie.

W ostatnich czasach pojawił się fabrykat pod nazwą „mydła nafcianego“ nie zawierający jednakże prawie wcale nafty. Łudząco naśladowane opakowanie mego opakowania, używanego do mego mydła nafcianego, oraz używanie na opakowaniu marki, którą dawniej ja używałem, nie pozostawia żadnej wątpliwości, że czynione to jest rozmyślnie w celach konkurencyjnych, żeby wprowadzić w błąd publiczność i zamiast mojego doborowego wyrobu podsuwać bezwartościowy fabrykat. Wobec tego ostrzegam nieznanego mi wytwórcę owego naśladowniczego fabrykatu, że marka moja oraz opakowanie zostały zameldowane władzom właściwym, że zatem, jeżeli nie zaprzestanie naśladownictwa, będę zmuszony praw moich dochodzić sądownie.

Jednocześnie w interesie Sz. Odbiorców, ponownie zaznaczam, że jedynymi fabrykantami **MYDŁA NAFCIANEGO, przygotowanego moim sposobem, są pp.**

HORDLICZKA I STAMIROWSKI w Łodzi,

marka zaś obecna wyobraża „Stonia“ i każde opakowanie zaopatrzone jest w firmę powyższą.

Dr. A. GOLCWAJG.

Rozkład pociągów.

Letni od 1 maja.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, p) 7.20, c) 11.20, d) 2.15, e) 3.15, f) 6.10, r) 6.35, g) 8.20.

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.30, s) 8.45, j) 9.45, k) 10.15, l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, t) 10.00, o) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odechodzą do Kalisza: o godz. 8.25, 12.25, 5.40, 6.35. do Warszawy: o godzinie 10.42, 11.40, 5.51.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.34, 11.30, 5.37, 9.36; z Warszawy o g. 12.13, 5.32, 6.28.

Kolej obwodowa.

Odechodzi ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska 5.10. Odechodzi ze st. Łódź-kaliska do Koluszek 10.45, przychodzi z Koluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 8.10.

UWAGI. Godziny, wydrukowane własnym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: b), d), h), o), bezpośredniej komunikacji Warszawa-Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b), c), f), m), j), n), kursują wagony pocztowe.

Pociągi oznaczone literami: a), j), n), p), c), g), l) zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociągi oznaczone literami: h), b), zatrzymują się tylko w Andrzejowie.

Pociągi oznaczone literami: p), r), s), t) kursują codziennie i zatrzymują się na wszystkich przystankach. Są to pociągi spacerowe dla letników.

Piękność

Usuwa piegry, plamy, przyszcza, liusza opaleniznę, udelikatnia i nadaje aksamitną miękkość i białość cery.

Crème Psycho

nadaje twarzy

Stoik 45 kop.

Zadać: Skład apteczny L. Spise, Piotrkowska 107, oraz w aptekach i składach aptecznych. Wyrób i sprzedaż dozwolone przez Urząd Lekarski za № 1511.

Darmo

wydać próbną dozę wraz z objaśnieniem użycia 000 Apteka **A. Churemzy**, ul. Średnia 10.

Nowa Kwiaciarnia

dawniej „JULIANÓW“

poleca wielki wybór kwiatów ciętych i doniczkowych. № telef. 543.

Piotrkowska 83. L. Kołaczkowski. 1905r

PATENTY NA WYNALEZKI

MARKI I MODELE

Inż. D. Fraenkel ŁÓDŹ Piotrkowska 80.

Godziny przyjęć: od 12-2 po poł. i od 5-7 i pół wiecz. w niedziele i święta od 11-1 po poł. 572-25-1

Przegląd polityczny.

Łódź, d. 23 maja.

— Monarcha angielski jedzie na wody rosyjskie, o czym nastąpiło już urzędowe zawiadomienie ze strony angielskiego urzędu spraw zagranicznych. Fakt, że nie sir Edward Grey, minister, lecz podsekretarz stanu, a były ambasador angielski w Petersburgu, sir Karol Hardinge, towarzyszyć będzie królowi, każde wnoszące, zdaniem «Berl. Tgblt.», iż podróż ta będzie miała doniosłe znaczenie państwowe i polityczne. Co do królowej Aleksandry wiadomości są sprzeczne; gdy jedno dzienniki zagraniczne donoszą, że będzie to-

warzyszyła małżonkowi, inne temu zaprzeczają. W zawiadomieniu urzędowym o królowej wzmianki żadnej niema.

W Londynie za znamienny uważają fakt, iż król Edward bezpośrednio po wizycie Falières'a w stolicy Anglii, wyruszył na spotkanie z Monarchą narodu który jest najbliższym sprzymierzeńcem Francji. Liberalne sfery angielskie przyjęły wiadomość o podróży króla opozycyjnie. «Daily News» mniema, że ta podróż ma przygotować grunt w City do pożyczki rosyjskiej i że kłopoty finansowe zbliżają teraz Rosję do Anglii, podobnie jak poprzednio zbliżyły ją do Francji. «Daily Graphic» przepowiada, że to spotkanie Monarchów nie pozostanie bez wpływu na politykę wewnętrzną Rosji.

Od czasu wstąpienia na tron, król Edward po raz pierwszy przebywać będzie w granicach państwa rosyjskiego. Jako następca tronu, ks. Wali, był z małżonką, wraz z królem duńskim, grecką parą królewską oraz innymi książętami, świadkiem zaślubin Najjaśniejszego Cesarza. Podwójne związki pokrewieństwa, łączące Domy Monarchów Rosji i Anglii, przyczyniły się do zbliżenia obu narodów, a «Neue fr. Presse» przypuszcza, że po spotkaniu obecnym stosunek rosyjsko-angielski przybierze charakter jeszcze przyjaźniejszy.

Przyjazd króla Edwarda do Rowla na pokładzie jachtu «Wiktorja i Albert», zapowiedziany jest na d. 9 czerwca.

Według «Westminster Gazette» wyjazd króla Edwarda nastąpi d. 5 czerwca, a podróż obliczona jest na tydzień. „Jest to pierwsza podróż króla do Rosji od czasu jego wstąpienia na tron” — pisze wspomniany dziennik — „a jest ona stanowczym objawem lepszych stosunków między obu krajami, które nawiązane zostały od wojny rosyjsko-japońskiej i doprowadziły do rosyjsko-angielskiego porozumienia w sprawie Persji, oraz granicy indyjskiej”.

— Od czterech dni odbywa się w izbie poselskiej austriackiej Rady państwa dyskusja nad kwestją polsko-ruską.

Rusini zawiedli się, jak się zdaje, sądząc, że zdolają swoimi wnioskami i mowami wywołać wielkie zainteresowanie; w izbie mów postów ruskich słuchano z widocznym lekceważeniem i przy nawpół zaledwie zapełnionej sali.

Natomiast prezes Koła polskiego, dr. Stanisław Głabiński, zdołał swoim przemówieniem zająć całą Izbę, i dlatego z tej mowy, oświetlającej w sposób rzeczowy stosunki polsko-ruskie, warto przytoczyć te wyjątki, które na podstawie danych statystycznych wykazują fałszywość podnoszonych przez rusinów oskarżeń o gnębienie i ucisk.

Prezes Koła polskiego wyraził na wstępie nadzieję, że niepokojące objawy w Galicji wschodniej zostaną z czasem pokonane. Radykalne stronnictwa ukraińskie, przejęte zacierpięciem z historii chęcią zemsty, ożywione narodową i socjalną menawiścią i zazdrością, jako też przejęte tendencjami przewrotu socjalnego i narodowo-politycznego, próbują od dłuższego czasu i to nie bez skutku przy pomocy terroryzmu, oszczerstw i podjudzania wszelkiego rodzaju, przy pomocy prasy, mów w parlamencie, interpelacji, broszur, interwiewów, a nawet przy pomocy pewnych, dla informowania zagranicy przeznaczonych organów, z jednej strony podjudzić w kraju naród ruski, z drugiej strony polityczne czynniki państwa i całego świata zewnętrznego obalamując co do faktycznych stosunków i prawdziwego usposobienia ludności. Postępują się tą metodą od lat szeregu mimo licznych z polskiej strony sprostowań, z nieznuzoną wytrwałością narażając się nawet na niebezpieczeństwo, że metoda ta z czasem dla rozsądnie patrzących stać się musi przysłowiwą, i że sprawcom i poplecznikom tej metody z pewnością chwały nie przyniesie.

Następnie dr. Głabiński przechodzi do ruskiego wniosku nagłego, żądającego rozciągnięcia specjalnej kontroli nadzorczej nad administracją państwową w Galicji i oświadcza między innymi, co następuje:

Mówi się tu o administracji w Galicji, jak gdyby ona nie była administracją austriacką, lecz specjalnym produktem polskiego ducha. Jest przecież wiadome, że administracja w Galicji jest tylko gałęzią ogólnej administracji państw, że wykazuje wszystkie istotne ułomności i braki tej administracji, że ani pod względem prawnym ani historycznym nie stoi w łączności z dawną

administracją Polski. Specyjalnie galicyjska jest ta administracja tylko o tyle, o ile Galicya jak i na innych polach, także i na tem jest pokrzywdzona i po macoszem traktowana. (Okrzyki na ławach polskich: Bardzo słusznie!), mianowicie zarówno pod względem politycznych okręgów, jak i sił tamże zajętych. W Galicji wypada n. p. jeden polityczny powiat na mniej więcej 100,000 mieszkańców i 100,000 hektarów, podczas gdy w blizkich Czechach jeden starosta przypada na mniej więcej 65,000 mieszkańców i 52,000 hektarów, w Morawach na 70,000 mieszkańców, a nawet w Bukowinie tylko 68,000 mieszkańców.

„Organizacja administracji państw w Austrii, a tem samem w Galicji nie jest — jak wiadomo — godna naśladowania i wymaga szybkiej i gruntownej reformy. W każdym razie w tym kierunku Austria nie tworzy żadnego wyjątku w Europie. Już rząd d-ra Körbera w tej Izbie przedłożył studia dla reformy wewnętrznej administracji, otwarcie i bez ogródek przyznał istotne ułomności administracji, i szczegółowo je omówił. Co do Galicji nie można zapominać, że zadania administracji są tu o wiele trudniejsze, aniżeli w innych krajach, już ze względu na notoryczne anarchistyczne agitacje radykalnych stronnictw w Galicji Wschodniej.

Język ruski w Galicji jest drugim językiem krajowym, jest też używany w stosunkach wewnętrznych ze stronami, gminami i publicznie jest językiem urzędowym sądów i urzędów; wszelkie ustne i piśmienne podania w języku ruskim zostają załatwiane i rozstrzygane, w tym samym języku są też wydawane wyroki. Wpisy do ksiąg gruntowych odbywają się w języku ruskim; wszystkie obwieszczenia, edykty, blankiety urzędowe są drukowane w obu językach. W polskim uniwersytecie we Lwowie odbywają się również i wykłady ruskie. W czterech gimnazyjach wprowadzono język ruski, jako wykładowy. W sejmie galicyjskim język ruski jest równouprawniony z polskim. Ruskie gminy na podstawie ustawy krajowej mają prawo postanawiania samodzielnie o swym języku urzędowym i naukowym szkół ludowych. W Wydziale krajowym zasiada zawsze jeden członek narodu ruskiego i w Radzie szkolnej krajowej na podstawie ustawy krajowej przynajmniej 4 Rusini muszą zasiadać. Liczba urzędników ruskich w Galicji wschodniej wzrasta z roku na rok. Istnieją w Galicji wschodniej sądy, w których wogóle niema polskiego sędziego. Żadna mniejszość narodowa — może z wyjątkiem niemieckiej — nie posiada w jakimkolwiek kraju tych praw, co Rusini w Galicji. Polacy na Śląsku albo na Bukowinie byłiby szczęśliwi, gdyby im tak samo się powodziło, jak rusinom u nas”. (Okłaski na ławach polskich).

W końcu swej mowy dr. Głabiński dotknął stosunków kulturalnych i wyznaniowych rusinów w Galicji, wskazując, że w ostatnich 40 latach rusini na każdym kroku odnieśli korzyści. Dowodzi to, że administracja Galicji nie jest rusinom nieprzychylna.

— W Schoenbrunnie, rezydencji cesarskiej pod Wiedniem, odbył się hold wiedeńskiej dworzy szkolnej dla cesarza. W uroczystości wzięło udział 82,000 dzieci; chłopcy mieli na sobie ciemne ubrania, dziewczęta — białe sukienki, z wstęgami państwa i kraju. Na tarasie zamkowym ukazał się cesarz z członkami domu cesarskiego, ciałem dyplomatycznym, ministrowie, dygnitarze dworscy i zaproszona publiczność. Dzieci, przy akompaniamencie fisharmonii, odśpiewały hymn, podnoszący cnoty monarchy, poczem pani Bleibtreu z Burgtheatru wygłosiła wiersz „Austria”. Nastąpiła apoteoza: dzieci ustawiły się tak, że zaiste ich uformowały kształt liter początkowych imion cesarza i cyfrę 60. Cesarz zeszedł z tarasu do parku i wzruszony, dziękował za manifestację, która wielkie uczyniła na nim wrażenie. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem hymnu cesarskiego.

Projekt zmian w sprawie o odszkodowaniach.

Obecnie w ministerjum handlu i przemysłu toczą się ostateczne narady nad prawodawstwem robotniczym, które między innymi obejmują i sprawę wynagrodzeń za nieszczęśliwe wypadki. Jest ona, jak wiadomo, regulowana prawem z r. 1903,

którego stosowanie w ciągu lat 4 wykazało szereg braków.

Następne lata wrzeń i niepokojów odsunęły uwagę sfer przemysłowych od tego prawa i dopiero obecnie sprawa ta wraca na porządek dzienny. Poruszył ją zarząd warszawskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, który świeżo przesłał do ministra handlu i przemysłu odezwę z krytyką rzeczoności prawa i wnioskami co do pożądaných przez nie zmian następujących:

1) Następstwa nieszczęśliwych wypadków do 10% utraty zdolności do pracy nie powinny być wynagradzane.

Ten warunek przyjęło zaprowadzone w r. z. prawodawstwo węgierskie; żądają go też przemysłowcy we Włoszech, a w Niemczech projektują, ażeby utrata zdolności do pracy do 15% nie podlegała wynagrodzeniu. Ze statystyki warsz. Tow. wzaj. ubez. od nieszcz. wypadków wynika, że 31,26% ogólnej liczby nieszczęśliwych wypadków przypada na wynagrodzenia za kalectwa, które spowodowały mniej niż 10% utraty zdolności do pracy.

2) Tylko ekonomiczna, nie cielesna utrata zdolności do pracy daje prawo do wynagrodzenia.

Często bardzo się zdarza, że poszkodowany po nieszczęśliwym wypadku zarabia tyleż, albo nawet więcej, niż przed datą nieszczęśliwego wypadku. To powinno służyć za podstawę do odmowy, a nawet do przerwania wypłat emerytury. Wynagrodzenie za nieznaczną utratę zdolności do pracy powoduje wielką demoralizację, która stanowi główną przyczynę olbrzymiego przyrostu liczby nieszczęśliwych wypadków.

3) Termin powtórnego badania poszkodowanych, zgodnie z artykułem 45-ym prawa z roku 1903-go, powinien być przedłużony. Wobec wywodów, przytoczonych w poprzednim punkcie powinno istnieć prawo zmniejszania emerytury zależnie od wysokości nowego zarobku. Poszkodowani, po upływie kilku lat, przyzwyczajają się do swojego kalectwa, a wtedy jest zasada do zmniejszenia pierwotnie przyznanej emerytury. Dlatego termin trzechletni należy uważać za zbyt krótki.

4) Nowrozry nie powinny służyć za podstawę do wynagrodzenia. W praktyce warszawskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków nie zdarzyło się prawie, aby poszkodowany przy podawaniu sprawy do sądu nie wskazywał także nowrozry, jako następstwa nieszczęśliwego wypadku. Tymczasem najnowsza praktyka lekarska w Niemczech twierdzi, że wyjątkowo rzadkie są wypadki, w których nowroza jest następstwem nieszczęśliwego zdarzenia. Jasno w tym kierunku wypowiedziane prawo będzie miało bardzo ważne znaczenie, nie tylko dla fabryk, ale również dla kolei, gdzie na tle nowrozry ludziom zupełnie zdrowym sąd przyznaje, jako za następstwa nieszczęśliwych wypadków — tysiące, a nawet i dziesiątki tysięcy rubli.

5) Sprawy, dotyczące nieszczęśliwych wypadków, powinny być rozpoznawane na mocy specjalnych praw, bez obowiązku opłaty kosztów sądowych i za prowadzenie sprawy.

Koszta sądowe i za prowadzenie sprawy ciąży na przedsiębiorstwach wielkim brzemieniem; robotnicy nie tracą, gdyż, wytaczając powództwo, korzystają z prawa ubóstwa. Sądy zasądzają koszta na ogólnych zasadach, a zatem od skapitałowanej emerytury, która zazwyczaj bywa tylko tymczasową. Nie dosyć na tem, i ten sam wypadek bywa nieraz rozpoznawany w sądzie 2 lub 3 razy, a to w celu wyliczenia wysokości emerytury i za każdym razem koszta należy płacić osobno. Koszta całkowicie obciążają przemysłowców, gdyż jeżeli nawet oni lub Towarzystwa wzajemne sprawę wygrywają, to zasądzone koszta otrzymują adwokaci przysięgli, a na ściągnięcie z poszkodowanych dość wysokich sum kosztów liczyć nie można; za to koszta zasądzone na korzyść poszkodowanych ściągane są bardzo skrupulatnie”.

Odezwa kończy się zaznaczeniem, iż wskazane wyjaśnienia mogą wyrównać prawo z r. 1903, od którego — w równej mierze z Niemcami, Węgrami i Włochami — członkowie warszawskiego Tow. nie uchylają się.

Z prasy rosyjskiej.

Ostatnie posiedzenia Dumy — zdaniem „Russ. Wied.” — przypominają «wielkie dni» w dwóch jej poprzedniczkach. Nie było ani tej apaty, ani spokoju, ani obojętności w przebiegu rozpraw, jakie dotychczas niepodzielnie panowały. Rozważane w te dni kwestye poruszały tak ważne strony życia państwowego, do tego stopnia obchodzily każdego, że zupełnie jest zrozumiałe, dlaczego dyskusya była ożywiona i namiętna, dla czego brali w niej udział przedstawiciele wszystkich partij. Ministerya: sprawiedliwości, komunikacji, spraw wewnętrznych, stanęły przed Dumą ze swemi budżetami, i naturalnie, że rozprawy od cyfr przeszły do ogólnej polityki każdego ministerium. Każde ministerium było skrytykowane bądź to przez mowy posłów, bądźto w postanowieniach Dumy. Niema potrzeby przypominać tych wszystkich nieporozumień, jakie zaszły pomiędzy rządem a dominującą w Dumie partją, są one bowiem świeżo zapisane w pamięci wszystkich.

Następnie omawia cytowana gazeta to stanowisko, jakie zajmowali podczas rozważania tych spraw październikowcy, którzy brali w rozprawach bardzo blizki udział. Zajmowali oni stanowisko pozornie opozycyjne względem rządu, które zaakcentowało się zarówno w formule przejścia do porządku dziennego, przyjętej przy rozważaniu preliminarza ministerium sprawiedliwości, jak i w wyznaczeniu komisji ankietowej, powołanej z powodu nieporządków na kolejach.

Leez wszystko to zdawało się tylko. Po mówcach październikowców, bar. Meyendorfa i ks. Golicyna, którzy ostro skrytykowali obecny stan rzeczy, wiceminister Makarow wystąpił z napaściami na Stronictwo Wolności Ludu. Hasło było dane, i leader październikowców, który wystąpił w sprawie przedłużenia listy mówców, w odpowiedzi na mowę wiceministra, wygłosił również mowę, ziejącą (?) napaściami na kadetów. Atmosfera ostrego niezadowolenia z porządków ministerium spraw wewnętrznych w posłusznej Dumie, dosięgła najwyższego napięcia: trzeba było ją rozbroić. I rozbrojono ją napaściami na kadetów.

„Debata — kończą „Russ. Wiedom.” — skończyły się tak, jak tego należało oczekiwać. Nie bacząc na smutny wynik dyskusji, wielkie dni nie przeszły bez znaczenia. Potępienie polityki państwowej, jakie rozlegało się z centrum Dumy,

jest zbyt kategoryczne, aby stronictwo 30-go października w całości swej mogło długo jeszcze pozostawać partją ostatniego komunikatu rządowego, nie bacząc na wystąpienie Guczkowa“.

Co do podanej wyżej, wedle stenogramu Ag. Petersburskiej mowy «finlandzkiej» p. Stołypina, cała prasa postępową petersburską krytykuje ją bardzo ostro. Gazety stwierdzają, że p. Stołypin wysunął kwestyę finlandzką zupełnie nie na czasie. W Rosyi są potrzebne przedewszystkiem reformy wewnętrzne, nie zaś podniecanie namiętności nacjonalistycznych.

„Riecz“ opowiada, że w tych dniach u sędziego pokoju, w okręgu 47-ym Petersburga, rozważano sprawę pomiędzy włóścianami Koladą i Dmitrowskim. Obadwej zgodnie pili w jakiejś podrzędnej piwiarni, gdy nagle podczas wynikłego następnie sporu Kolada nazwał Dmitrowskiego «Pariszkiewiczem». Ten ostatni, nie wiele myśląc, odpowiedział na «obelgę» porządnym policzkiem, wymierzonym oponentowi. Spisano protokół i obadwu pociągnięto do odpowiedzialności sadowej za zakłócenie porządku publicznego. Sędzia skazał Koladę za «Puryszkiewiczza» na 3 dni kozy, a Dmitrowskiego za policzek na dwa tygodnie. W ten sposób ustosunkowano niejako doniosłość obelgi słownej i czynnej...

Korespondent „Russk. Słowa“ miał dłuższą rozmowę z wiceprezesem parlamentu niemieckiego, posłem nacjonal-liberalnym, dr. Paaschem, który bawi obecnie w Petersburgu.

Dr. Paasche zaznaczył przedewszystkiem, że podróż jego nosi charakter wyłącznie prywatny. Rozmawiając o polityce międzynarodowej, wiceprezes parlamentu niemieckiego starał się rozproszyc obawy przed dążnościami pangermańskimi, podkreślając zwłaszcza tradycyjnosc dobrych stosunków Niemiec z Rosją.

„Pogłoski o jakichkolwiek dążeniach pangermańskich w związku z wizytą cesarza Wilhelma w Wiedniu uważa za zupełnie bezzasadne. O jakim pangermanizmie może tu być mowa, skoro Niemców w Austro-Węgrzech jest zaledwie 20%. Ażeby być konsekwentnym w razie urzeczywistnienia idei pangermańskiej, winniśmy odciągnąć i tych 10% Niemców, którzy zamieszkują Francję, i ludność waszych prowincyj nadbałtyckich i t. d., t. j. wypadłoby dojść do zupełnego absurdu. Oczywiście nikt o tem nie myśli. Państwo niemieckie jest dość silne i nie mu nie prze-

szkadzka utrzymywać dobrych stosunków z innymi. W szczególności, jak sądzę, dobre tradycyjne stosunki utrzymywane będą z Rosją“.

Z wielkiem uznaniem wyraża się p. Paasche o konwencji bałtyckiej, zaznaczając jednak, że ma ona wagę przedewszystkiem dla państw mniejszych, jak Szwecya, Dania i t. d. Co się tyczy Rosyi i Niemiec, to te nie potrzebowały potwierdzenia «status quo». „Jasną rzeczą jest dla nas, mówił dr. Paasche, że zarówno Rosyi nie przyjdzie nigdy do głowy, ażeby zająć nasz Królewiec, jak Niemcom nie przyjdzie do głowy zająć waszą Rygę“.

Co się tyczy blizkiego Wschodu, p. Paasche, jak stwierdza korespondent, nastrojony jest nader optymistycznie, a jednocześnie z miną zupełnie niewinną oświadcza, iż Niemcy nie prowadzą tam żadnej «specyalnej» polityki...

Była wreszcie i zwięzła rozmowa o stosunkach polskich, a frazes, który wypowiedział przy tej sposobności p. Paasche, nazywa korespondent «dość charakterystycznym». „Daleki jestem — twierdził gość niemiecki nad Nową — ażeby uważać sprawę polską za sprawę drobnej wagi, ale z całym przekonaniem powiedzieć mogę, że o jakimś wspólnem rozstrzygnięciu sprawy polskiej przez Niemcy i Rosję nie może być mowy“.

W dalszym ciągu rozmowa przeszła na temat Eulenburga i skandali berlińskich, co do których nic nowego p. Paasche nie powiedział.

Wystawa w Pradze czeskiej.

Wielkie święto narodowe w Czechach już się rozpoczęło. Wystawę w dniu 14-ym maja otworzył uroczyste arcy-książę Franciszek Ferdynand wśród gromkich okrzyków „Slava”, przeplatanych nieśmiałem okrzykiem niemieckim hoch!

Uroczystość odbyła się według programu. Na estradę wszedł protektor wystawy arcy-książę Franciszek Ferdynand w otoczeniu świty, konsułów, z arcybiskupem kardynałem praskim.

Prezes powitał go mową. Arcy-książę podniósł znaczenie wystawy czeskiej. Orkiestra odegrała hymn austriacki i ceremonię ukończono. Na wystawie tysiące osób rozsypało się w różne strony. Jakkolwiek wiele działów nie ukończonych, mimo to wystawa przedstawia się imponująco. Zwłaszcza dział maszyn jest nadzwyczajny.

Główny pawilon pomieścił architekturę, in-

KRONIKA TYGODNIOWA.

Instytucje dobroczynne, społeczne i ich zarządy.— Czy ogród miejski można wypożyczyć na zabawy dobroczynne.— Park ludowy i sposób, aby nie niszczone rzeczy publicznych.— Pióra stalowe Wasilewskiego.

— Ale, panie prezesie, jeszcze jeden papier do podpisu.

— Nie mogę.

— Minuteczkę tylko.

— Prześlij mi pan do domu.

— Do domu...

— Już pół do dziewiątej, muszę dążyć na drugie posiedzenie. Siadam do dorożki i pędzę.

W drugiej sali już czekają na pana prezesa, który przyjeżdża dobrze zapóźniony.

— Panie prezesie jeszcze jedna kwestya.

— Nie mogę.

— Minuteczkę tylko.

— Na następnej sesji. Dziś czeka na mnie jeszcze jedno posiedzenie.

Znowu dorożkarz zaczyna konie. Pan prezes przychodzi i widząc znieczierpliwionych członków zarządu, wyjaśnia, że dziś jest na trzecim posiedzeniu, tak dziwnie się ten dzień ułożył.

To co powiedzieliśmy o panu prezesie, możemy powtórzyć i o panach kasyerach i sekretarzach w naszych dobroczynnych i społecznych instytucjach.

Każdy niemal członek jednego zarządu pracuje w dwóch lub trzech instytucjach naraz, a pracuje dlatego, że znają jego pilność i uczynność, gdyż posiadamy i takich członków zarządu, którzy przyjąwszy mandaty, nigdy na posiedzenia nie przychodzą.

To też nasze sprawy społeczne i dobroczynne szwankują niezmiernie; brak ludzi, którzyby, rozdzieliwszy zajęcie odpowiednio, mogli parę go-

dzin czasu poświęcać tym instytucjom, tymczasem instytucji dobroczynnych, społecznych i towarzyskich w ostatnich czasach namnożyło się sporo, a ofiarnosc zmalała. Nie dziwnego potentaci i przedstawiciele wielkich przemysłowych przedsiębiorstw od kilku lat siedzą zagranicą. Nasza inteligencya, jak architekci i palestra prawie pozostała bez dochodów, zwłaszcza ci pierwsi, wskutek zastoju budowlanego ciężki pędzą żywot. Również i cały świat rzemieślniczy związany z ruchem budowlanym: mularze, cieśle, stolarze, ślusarze i t. d. żyją tylko dorywcze robotami.

Ten zastój w interesach odbił się w następstwie na naszym kupiectwie. Obroty pieniężne zmniejszyły się znacznie, a tymczasem wydatki wzrosły, stąd we wszystkich instytucjach dobroczynnych ogromny brak pieniędzy.

Sfery, podążające z ofiarnością, w Łodzi nie są zbyt liczne, a przytem, jak zaznaczyłem, w znacznej części pozbawione są stałych dochodów, tymczasem na barach szczerpłej garstki ludzi leży spora liczba towarzystw dobroczynnych i ważna kwestya wpisów szkolnych. Żeby dać pojęcie o tym ogromie obowiązkowej dobroczynności, wymienię tutaj główne, jak: Towarzystwa dobroczynności, Pogotowie, trzy ochronki, szkoły rzemieślnicze, Towarzystwo przeciwbębracze, Towarzystwa kolonii letnich, Gniazdo, Towarzystwa wpisów szkolnych, Uczelnia i t. d. Nic więc dziwnego, że zarządy tych towarzystw muszą jakimś sztucznymi wysiłkami podtrzymywać instytucje. Bala, koncerty, zabawy ogrodowe stanowią często główną podporę towarzystw, ale bywają i takie wypadki, że organizatorzy muszą do nich z własnej kieszeni dopłacać.

Nadszedł obecnie w Łodzi czas zabaw ogrodowych. Ponieważ p. Anstadt za wynajęcie swego ogrodu w Helenowie żądał dosyć drogo, przeto w ubiegłym roku niektóre Towarzystwa urzą-

dziły zabawy w ogrodzie miejskim, oszczędzając tym sposobem sporo grosza dla instytucji dobroczynnych.

W bieżącym jednak roku p. prezydent odmówił udzielania ogrodu miejskiego na zabawy dobroczynne, motywując swoje postanowienie tem, że publiczność bawiąca się nie zwraca uwagi na kosztowne urządzenia, niszczy trawniki i krzewy, doprowadzając całość do rozpaczliwego stanu.

Motyw zupełnie słuszny. Kto z mazołem stworzy rzecz pożyteczną dla ogółu, temu przykro, gdy ta rzecz idzie w ruinę, gdy ją ludzie, niemiejący uszanować cudzej pracy, zniszczą.

Odmawianie jednak ogrodu przyczynia uszczerbek instytucji dobroczynnym, bo przedsiębiorcy ogrodów prywatnych jeszcze większe stawiają wymagania wynajmującym. Można by zatem wynaleźć jaki inny sposób, a mianowicie ten, aby zarządy dobroczynne przyjmowały na siebie odpowiedzialność za uszkodzenie własności miejskiej.

Wykazaliśmy na czele niniejszej kroniki, że pracujący w instytucjach prowadzą tę robotę bardzo dorywczo i gorączkowo.

To też i sprawa urządzenia zabawy ogrodowej niedostatecznie była obmyślana. Gdyby do pomocy zarządy te dobrały sobie z 50 robotników i dodały im gwiazdki gospodarzy, polecając przytem piinowanie porządku, ani na chwilę nie przypuszczamy, żeby się im to nie powiodło.

Nasza publiczność szersza, chętnie spiesząca ze swoim groszem na cele publiczne, jest karna i umięjąca się zachować odpowiedzialnie.

Trzeba ją tylko tego nauczyć.

Zapewne, że park przy ulicy Mikołajewskiej na festyny ludowe jest za mały.

Gdyby stanu wojennego nie było, to zwróciwszy się do miasta, rzeklibym:

zynierę, wyniki pracy społecznej Czechów, salę uroczystości, konfekcję damską i męską, przemysł tkacki.

W pawilonie miasta, wzniesionym w stylu barokowym, widzimy w szeregu szkiców i obrazów przedstawiony obraz przeszłości Pragi.

W dorywczej korespondencji z otwarcia nie możemy dać ogólnego obrazu olbrzymiej wystawy, niemamy jednak, że dobrze byłoby, aby w Łodzi zorganizowano kółko wycieczki do Pragi. Zwłaszcza kilkudziesięciu zamożniejszych robotników i rzemieślników mogłoby przyjąć w tem udział.

Wszak przemysł pobratymczego narodu powinien nas obchodzić i być pewną atrakcją a równocześnie wzorem dla naszej pracy narodowej.

Myśl tę chętnie popiera redakcja „Rozwoju” i dlatego zwraca się do komitetu wystawy, aby nadesłał jej-szegółowy wykaz kosztów. W ten sposób można będzie zrobić tygodniową wycieczkę do Pragi.

Na podstawie nowego prawa o stowarzyszeniach i zebraniach, władze Prus zachodnich orzekły, że tylko w sześciu powiatach, a mianowicie: w kartuskim, starogardzkim, tucholskim, puckim, lubawskim i brodnickim dopuszcza się używanie języka polskiego na zebraniach publicznych. W pozostałych 22-ch powiatach Prus zachodnich używany może być na zebraniach tylko język niemiecki.

Jak zapewniają „Birżewja Wiedomości”, październikowcy bardzo poważnie traktują sprawę zjazdu słowiańskiego i przypisują mu znaczenie polityczne. Część październikowców jest zdania, że silie zaborczej germanizmu należy przeciwstawić siłę zjednoczonej słowiańszczyzny. Dla pozyskania zaś sympatii słowian—zdanem niektórych październikowców—Rosya powinna dać Polsce szeroki samorząd, przez co Rosya zyskałaby ogromny wpływ i znaczenie wśród słowian i mogłaby przeciwstawić Niemcom z jednej strony czechów a z drugiej—polaków.

Ze źródeł wiarygodnych dzienniki petersburskie otrzymują wiadomość, że rząd przedstawi wkrótce Dumie projekt prawa, regulujący stosunki między Finlandyą a Rosyą. Sejm fiński nie będzie powołany do rozpatrywania tego projektu.

— Pozwólcie obywatelom urządzić dla siebie park ludowy!

A potem w prostych słowach odezwałbym się do robotników:

— Panowie! Brak nam w Łodzi parku ludowego; my go sobie sami stworzymy. Co wieczór zbierzemy się w lesie miejskim około kolei, wytkniemy ulicę, wysypimy je jeżeli nie żwirem, to żużlem, który ofiarują nam fabrykanci, zasadzimy drzewa liściaste. Sam wezmę się z wami do taczki i razem pracować będziemy. W parę lat uporządkujemy kawał lasu, zasadzimy w nim drzew sporo i będziemy mieli park prawdziwie ludowy.

Dziś o pozwolenie trudniej byłoby się wystarzać, więc rzucam myśl, zachowując ją do wykonania na przyszłość. Trzeba to będzie zrobić, bo iglaste drzewa wskutek pewnych warunków zle się konserwują, więc lasek z każdym rokiem przerzedza się coraz bardziej. Jeżelibyśmy dziś nasadzili drzewek liściastych, to powoli rosłyby one i rozwijałyby się tak, że gdyby nawet z czasem wyginęły jodły, na ich miejscach byłyby już inne trwalsze drzewa.

Narazie jednak sprawa parku ludowego pozostaje w odłogu, a na porządek dzienny wypływa kwestya, czy nie można było użyć jeszcze raz parku miejskiego dla zabaw urządzanych na cele dobroczynne z pewnem poręczeniem danych zarządów, że park ten nie będzie uszkodzony.

Jeżeli park publiczny jest dostępny dla każdego, można więc przewidzieć, że tego lub owego dnia wejdzie 8000 lub 10000 ludzi na spacer. Napłynąć może ich tyle, co na zabawę dobroczynną, czy wtedy miasto zatamuje drogę do parku? Widzimy więc, że zło polegające na psuciu trawników i krzewów nie wypływa z urzędzonej tam zabawy, tylko zagnieżdżyło się głębiej w samym społeczeństwie, które nie rozumie tego, że rzecz publiczna zasługuje raczej na ochronę z jej strony, a nie na niszczenie.

W kuluarach Dumy krąży pogłoski, że postowie, należący do frakcji socjalno-demokratycznej zamierzają złożyć mandaty. Robią to podobno na żądanie głównego komitetu partii socjalno-demokratycznej.

W gimnazyjach w Baku zaczęły się egzaminy ostateczne. Z obawy rozruchów, we wszystkich gmachach gimnazjalnych znajdują się silne oddziały policji.

Z WARSZAWY.

* Z Kasy literackiej.

Onegdaj odbyło się posiedzenie komitetu Kasy, na którym dokonano wyborów na rok bieżący. Na prezesa komitetu wybrany został p. J. A. Świącicki, na wiceprezesa — p. Jan Lorentowicz, na sekretarza p. Zdzisław Dębicki, na jego zastępcę dr. Władysław Weryho, na skarbnika Ksawery Chamiec i na jego zastępcę p. Adam Zakrzewski.

Po ukonstytuowaniu się, poza zwykłymi czynnościami rozpoznawano sprawę wykonania uchwały walnego zgromadzenia co do biblioteki, którą poruczonej wybranej „ad hoc” komisji, złożonej z pp.: Lorentowicza, Weryhy i Dąbrowskiego.

* Stowarzyszenie emerytalne.

W dniu 31-ym b. m., o godz. 12 w południe w Muzeum przemysłu i rolnictwa, Krakowskie-Przedmieście № 66, odbędzie się pierwsze organizacyjne zebranie Stowarzyszenia emerytalnego pracowników prywatnych w Królestwie Polskiem.

Uczestniczyć w zebraniu mają tylko te osoby, które otrzymały specjalne zaproszenie oraz karty wstępu od założycieli Stowarzyszenia.

* Nieprawidłowe wybory.

Do władz złożono podpisane przez osoby zainteresowane podanie o wszczęcie śledztwa z powodu przekupstwa, praktykowanego podczas wyborów do gminy żydowskiej.

* Rewizya i aresztowania u rabina.

W dzielnicy nalewkowskiej silne wrażenie wywarła wiadomość o pierwszej wogóle rewizji u rabina warszawskiego. O godz. 11 w nocy przybył pomocnik komisarza IV cyrkułu w otoczeniu wielu policyantów do rabina Segala (ul. Franciszkańska 24). W mieszkaniu rabina było wtedy dużo osób, których sprawy rabin sądzi—jak pisze „U. Leb.”—O godz. 12 przybył także komisarz, który znał wiele z obecnych osób, to też po spisaniu protokołu wszystkich uwolnił. Przyczyną rewizji

Ponieważ żadne społeczeństwo nie urodziło się już urobionem, a tem samem i nasze, przeto obowiązkiem ludzi inteligentniejszych jest zwrócenie uwagi tym, co zasadniczych tych praw nie rozumieją i nauczenie ich poszanowania własności nie tylko publicznej, ale i cudzej.

Na uświadomieniu w tym kierunku zależeć powinno najbardziej zarządowi miasta, który nie tylko jeden park ma dla swoich mieszkańców, ale plantacje, skwery i inne upiększenia.

Jeżeli pozamykamy przed publicznością wszystkie parki, to rzeczywiście szkody nie będzie, ale też i parki staną się nieużytecznymi i zbytecznymi.*)

Za granicą wiele szos widzimy wysadzonych drzewami owocowymi i nikt tych owoców nie kradnie i nikt drzew nie łamie, bo tam nauczonego ludzi szanować publiczną własność. W Wenecyi na placu św. Marka w pierwszorzędnym restauracyach i kawiarniach obok patrycyuszowskich rodów weneckich bawi się cały naród—złożony z najszybszych warstw, przytem tak wzorowo się zachowuje, że nawet nasi fabrykanci i ich rodziny uprzejmości mogłoby się uczyć od weneckich sfer pracujących.

To też uważam za konieczne wypowiedzieć w tym względzie moje zdanie, że zamykając ogród dla zabaw i zebrań publicznych zarząd miasta sobie największą krzywdę wyrządza, bo im później mieszczanstwo łódzkie nauczy się poszanowania publicznej własności, tem dłużej instytucje miejskie będą narażane na tego rodzaju uszczerbki, jak to było w roku ubiegłym w ogrodzie przy ul. Mikołajewskiej.

Co się zaś tyczy naszych społecznych instytucji, to wypadają konieczne jeszcze raz przyjąć do podanego przed paru laty wniosku, żeby o ile

*) Dowiadujemy się w tej chwili, kiedy kronika idzie już na prasę, że p. prezydent zgodził się na udzielenie parku.

ma być doniesienie, że u rabina tworzy się jakiś syndykat; wśród obecnych byli też przeważnie kupcy z Nalewek.

Z KRÓLESTWA.

Emisaryusze niemieccy. Czytamy w „Głosie Płockim”: Od czasu do czasu odwiedzają kolonistów niemieckich w okolicach Płocka jacyś tajemniczy ludzie. Zwykle zjawiają się oni raz na rok, w jesieni, obchodzą wszystkich kolonistów i zbierają składki. Zbierają dla nich ofiary i miejscowi niemieccy szkólnicy. Po obejście wszystkich kolonistów, tajemniczy ci podróżni odprawiają nabożeństwa w kantoratach wobec licznie zebranych kolonistów. W tym roku owi podróżni zjawili się zaraz po Wielkiejnocy. Niemcy tu tejsi przyjmowali ich z wielkimi owacyami i tłumnie zbierali się na nabożeństwa, jakie oni odprawiali po kantoratach i u zamożniejszych kolonistów. Po nabożeństwach, przesiadywano po całych nocach na jakichś naradach, które się odbywały nie tylko przy zamkniętych drzwiach, ale i zasłoniętych oknach.

Radom. W nocy z soboty na niedzielę ubiegłą we wsi Jarosławice, w pow. radomskim, sześciu bandytów dokonało śmiałego napadu na dom miejscowego proboszcza. W chwili napadu ks. Adam Łaski był zajęty rozmową z braterstwem, którzy przybyli do niego w gościnę. Brat proboszcza, gdy ujrzał złoczyńców, dobijających się do okien plebanii, próbował wystrzelić z rewolweru, który jednakże nie wypalił, ponieważ był zepsuty. Widząc to bandyci, śmiało już wylamali okno w jednym z pokojów i dostali się do wewnątrz, na wstępie uderzając kilka razy brata księdza za to, że próbował się bronić, i rozpoczęli poszukiwania pieniędzy.

Na wszczęty hałas nadbiegli sąsiedzi gospodarze i rozpoczęli walkę z napastnikami, przy czem jeden z nich otrzymał żerdzią taki cios w głowę, że padł na miejscu zemdlony. Złoczyńcy, przekonawszy się, że nie dadzą rady siłę przeważającą, zdołali zabrać zemdlonego towarzysza i z nim czempredzej zemknęli, unosząc z sobą podobno tylko około 30 rubli.

— We wsi Kozłów, w pobliżu Radomia, wykryto znaczną ilość materiałów wybuchowych, po-

możności mandaty powierzać ludziom nie pracującym w innych instytucjach. Wtedy bowiem nie obciążymy jednej i tej samej jednostki nadmierną, a ze względu tego, niewykonaną pracą. Zakończylibyśmy na tem moje debaty, gdyby nie wpadła mi do ręki notatka zatytułowana, jak następuje:

„Pierwsza w kraju fabryka piór stalowych Konrada Wasilewskiego, założona w 1895 roku w Warszawie przy ul. Okopowej nr. 21”.

Fabrykę piór stalowych, któremi posilkuje się obecnie świat cały, posiadamy w naszym kraju. Dziś, kiedy bojkot towarów obcych rozwija swoje skrzydła, obowiązkiem naszym powiadomić jest ogół, aby popierał swój przemysł. P. Konrad Wasilewski wyfabrykował 22 gatunki stalówek i opakowywa je w pudełeczka po 144 pióra, oraz w mniejsze po 72 sztuki mieszczące. Niektóre gatunki piór dzielą się prócz tego na cienkie, średnie i grube, w ten sposób zebrała się poważna kolekcya piór stalowych. Są one tanie. Za pół pudełka, to jest za 72 sztuki płaci się od 19 do 42 kopiejek. Droższych jest nie wiele. Ponieważ pióra są niezbędne każdemu, przeto nie poniesie nikt wielkiej szkody, gdy sobie za 19 lub dwadzieścia parę kopiejek zafunduje pół pudełka piór Wasilewskiego.

Nie zapewniam, że mają one być bajecznie dobre, bo nie mam zamiaru reklamowania p. Wasilewskiego, gdyż „Rozwój” nigdy nie zajmował się sztuczną reklamą. Skoro jednak istnieje nasza fabryka piór stalowych, skoro w niej pracuje polski robotnik, spróbujmy tych piór, a może znajdą się takie, któremi będziemy mogli pisać, wypierając tym sposobem produkt zagraniczny z naszego rynku.

Popierajmy zawsze i wszędzie przemysł krajowy!

dobno wystarczających na przyrządzenie dziewięćdziesięciu bomb, przeszło tysiąc nabołów magazynowych i pewną liczbę rewolwerów. Aresztowano przytem kilku właścicieli, których osadzono w więzieniu radomskim.

Mszczonów. Dziwny fakt ciemnoty żydowskiej opisuje „U. Leb.“ Chasydzi w Mszczonowie (gub. warsz.) z całą zaciekleścią prześladowają swoich nieco postępujących współwyznawców. Do domów modlitwy wpuszczają tylko takich, którzy są ubrani po chasydzku. W zeszłym tygodniu przyjechał jakiś młodzieniec żydowski, który, nie wiedząc o tem narazie, wszedł do „Bethamidrasza“, skąd nietylko go wyrzucano, ale jeszcze pobito tak, że kilka dni był chory.

Prześladują tam także tych chasydów, którzy czytają gazety, uważając to za herezję. Przez jakiś czas żydzi świetlejsi kupowali potajemnie gazety. Chasydzi jednak tak prześladowali sprzedawcę, że musiał opuścić miasto.

Ciekawy bilans. O szkołach rolniczych dla żydów w Częstoniewie pod Grójcem i w Częstochowie, donoszą gazety żydowskie co następuje. Założenie pierwszej w r. 1902 kosztowało 215.000 rubli, utrzymanie przez lat 6 rubli 87.000. Uczyło się 403 chłopców, z tych 365 nie skończyło szkoły, kilku wyjechało do Palestyny. Częstochowska szkoła kosztowała 30.000 rubli, przez lat 6 skończyło ją 8 uczniów. Oprócz tego były takie szkoły w Mińsku i Mohylewie. W tych 4 uczęszczało razem 975, skończyło 134. Z tego 74 wyemigrowało, 41 jest bez zajęcia i chce emigrować, 9 otrzymało posady przy żydowskim Towarzystwie kolonizacyjnym „Ica“, a 10 w prywatnych majątkach.

Z LITWY I RUSI.

Usiłowanie podpalenia seminarium. W seminarium duchownym w Witebsku wykryto ogromne przygotowania do podpalenia i wysadzenia gmachu. Katastrofie zdołano zapobiedz tylko dzięki przypadkowi. Laboratorium z materiałami wybuchowymi mieściło się pod gabinetem fizycznym.

Z CESARSTWA.

Sąd wojenny w Petersburgu przystąpił do rozważenia sprawy lotnego oddziału bojowego partii socjalistów-rewolucjonistów.

Z tego powodu przedsięwzięte zostały zarządzenia nadzwyczajne, oddawna już nie praktykowane nawet przy wielkich procesach politycznych. Cały gmach sądowy jest literalnie otoczony przez policję.

Rozprawy toczą się przy drzwiach zamkniętych. Do odpowiedzialności pociągnięci zostali: Albert Traubenberga, Helena Iwanowa, Schönberg, Teodor Mosokina, inż. Bielocerkowicz, Emma Rezwowska, Maryja Iwanowa i jej syn, Mikołaj, żona posła do drugiej Dumy, Korniljewowa, Daniel Wielutgina i Wacław Burygin.

Podsądni obwinieni są o zorganizowanie w r. 1906, 1907 stowarzyszenia, w celu zamordowania głównego prokuratora wojennego, Pawłowa, naczelnika więzienia, Iwanowa, naczelnika głównego zarządu więziennego, Maksimowskiego i ministra sprawiedliwości, Szczegłowitowa. Kilka morderstw zostało dokonanych, innym zaś zdołano zapobiedz. Duszą stowarzyszenia był Traubenberga, znany w partii pod nazwą „Karola“ i „Iwana Iwanycza“.

Organizację wykryto, dzięki aresztowaniu jednego z podsądnych na pogrzebie Maksimowskiego, naczelnika głównego zarządu więziennego, kiedy terrorysta oczekiwał na ministra sprawiedliwości, Szczegłowitowa. Główna siedziba organizacji znajdowała się w Finlandyi, w Kellomingach. Podczas rewizji u podsądnych znaleziono materiały wybuchowe, korespondencję i fotografie.

Wiadomości zamiejscowe.

Obchód jubileuszowy. Dnia 12-go czerwca r. b. odbędzie się w Wiedniu pochód jubileuszowy, z powodu 60-lecia panowania cesarza Franciszka Józefa. W pochodzie będzie też grupa polska, której projekt opracowali artyści-malarze:

Włodzimierz Tetmajer i Hen. Uziembło. Grupa polska będzie podzielona na dwie części. Część pierwsza przedstawi „Wesele krakowskie“, część druga stanowić będzie „Hufiec konny“, w którym udział wezmą młodzież obywatelska i właścianie. „Hufiec“ będzie miał układ następujący: Na czelu oddział trębaczy, złożony z ośmiu jeźdźców, trąbiących fanfary wojskowe grywane przez polskie ułańskie pułki w 1831 roku. Tuż za nimi chorągiew ziemi krakowskiej, wieszona przez chorążego i 2-ch podchorążych. Za chorągwią hełman, dowodzący banderą, w otoczeniu sztabu, złożonego z kilku rotmistrzów i poruczników, tworzącego w odległości kilkunastu kroków poza wozem jeden z najtrudniejszych kawalerskich szyków, „szyk półksiężycy“. Wreszcie trzy szwadrony jazdy z rotmistrzami na czele, z porucznikami na prawem, a podporucznikami na lewym skrzydle, zamykają „grupę“.

Katastrofa kolejowa. Według ostatnich wiadomości, skutkiem katastrofy kolejowej na stacji Contich (Belgia) 40 osób zginęło na miejscu, a 125 osób odniosło rany. Stan wielu rannych jest beznadziejny.

Katastrofę wywołało fałszywe nastawienie zwrotnicy, którą właśnie naprawiono. Nadzorca robotników, naprawiających zwrotnicę, zbiegł przerażony nieszczęściem, które wywołał przez swą lekkomyślność.

Miejsce katastrofy przedstawiało widok okropny. Śród szczątków wagonów podruzgotanych widniały poodrywane członki ludzkie. Niektóre zwłoki tworzyły masę zgniecioną nie do poznania. Krzyki i jęki rannych rozdzierały powietrze.

Podróżni, jadący pociągiem kurierskim, który uderzył w pociąg stojący na stacji, poranieni byli tylko lekko odłamkami szyb, rozbitych skutkiem wstrząśnienia. Pociąg jednak kurierski innych szkód nie poniósł, maszynista bowiem zdążył w ostatniej chwili zahamować koła.

Liczni lekarze pospieszili na stację zaraz po katastrofie, ułatwiając akcję ratunkową.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Budziwoja. Jutro Tomiry. W poniedziałek Borysławcy.

TEATR MAŁY. Dziś „Halka“ Moniuszki. Początek o godzinie 8-iej wieczorem.

— Jutro „Halka“ Początek o godz. 3 po poł.

— Jutro „Baron cyganski“, operetka J. Strauśa. Początek o godzinie 8 wieczorem.

TEATR WIELKI. W poniedziałek „Bogaty wujaszek“ Karlweisa. Występ p. K. Kamińskiego.

ODCZYTY. Dziś w sali jadalnej fabryki Geyerów, Piotrkowska 297, o godz. 7 i pół wieczorem dr. Rotwand mówić będzie „O słuchu i budowie ucha“.

— Dziś w sali związku „Jedność“ (Piotrkowska 175) o godz. 7 i pół wieczorem dr. Mittelstaedt wygłosi odczyt „O mózgu i nerwach“.

— Jutro o godz. 3 i pół po poł. w sali jadalnej fabryki Geyerów, Piotrkowska 297, dr. Schoeneich wypowie dwie części odczytu „O żywieniu i pielęgnowaniu niemowląt“.

ZEBRANIA. Jutro w lokalu przy ul. Głównej nr. 50, o godz. 4 po poł. posiedzenie członków Stowarz. abstynentów „Przyszłość“.

— Jutro w sali Koła III przy kościele św. Anny na Zarzewiu, o godz. 3 po poł., ogólne roczne zebranie pełnomocników Stow. robotników chrześcijańskich w Łodzi i pow. łódzkim.

— W poniedziałek w sali koncertowej Sellina, o g. 2 po poł. zebranie organizacyjne związku kelnerów w Łodzi.

— W poniedziałek w lokalu przy ul. Dzielnej nr. 13, o godzinie 8 i pół wieczorem ogólne zebranie członków polskiego Tow. teatralnego.

— W poniedziałek w lokalu Stow. robotników chrześcijańskich (Konstantynowska 14), o godz. 3 po poł. zebranie organizacyjne świeżo zatwierdzonego Stowarz. sług w Łodzi.

ZE STRAŻY. Jutro o godzinie 6 i pół rano ćwiczenia II oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej, w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

— W poniedziałek, o godz. 7 wieczorem, ćwiczenia I oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MAJÓWKI. Jutro w lesie zgierskim, o godzinie 2 po poł. majówka Tow. śpiewaczego „Arfa“ dla członków i ich rodzin. Bilety nabywać można w niedzielę od godz. 10 rano w lokalu „Arfy“ przy ulicy Widzewskiej nr. 63.

— Jutro w „Bertówce“, przy szosie zgierskiej majówka członków chóru polskiego przy kościele św. Krzyża. Wyjazd o godz. 11 ze stacji zgierskich tramwajów w Łodzi.

ZABAWA OGRODOWA. Jutro w ogrodzie Nowym przy zbiegu ulic Dzielnej i Tramwajowej zabawa ogrodowa Koła 40-go w. wpisów szkolnych przy programu p. Radwańskiego na korzyść niezamożnych uczniów.

KRONIKA.

Towarzystwo dobroczynności. Wczoraj po południu, w gmachu Przytulku dla starców i kalek, odbyło się posiedzenie zarządu chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, pod przewodnictwem prezesa pastora R. Gundlacha. Załatwiono między innymi sprawy następujące:

Wobec przedłużającej się choroby p. A. Urbanowskiego postanowiono dokonać wyboru zastępcy przewodniczącego komitetu przytulku noclegowego, oraz sekretarza. Załatwienie tej sprawy powierzono członkowi komitetu p. Chyczewskiemu.

Odczytano sprawozdanie z działalności komitetu przeciwzembraczego za pierwszy kwartał roku bieżącego i przyjęto do wiadomości.

Zaprojektowano, aby komitet przytulku noclegowego i przeciwzembraczego połączyły się wspólnie. W tym celu zarząd proponuje zwołanie specjalnego zebrania członków tych komitetów ze współdziałaniem przedstawicieli zarządu Towarzystwa dla omówienia szczegółowego tej sprawy.

Odczytano list lubelskiego oddziału Banku państwa, w którym zaproponowano nabycie papierów wartościowych 6-procentowych imiennych Banku włościańskiego. Zarząd postanowił przyjąć propozycję Banku lubelskiego i nabyć owe papiery za 10.000 rb. z funduszu zaoferowanego przez sukcesorów I. K. Poznańskiego. Przedtem jednak uchwalono zasięgnąć zdania wiceprezesa Towarzystwa p. R. Zieglera, który dokładnie wtajemniczony jest w stan finansowy Towarzystwa i jemu powierzyć dokonanie transakcji.

Wobec częstego zgłaszania się do Towarzystwa dobroczynności osób zamiejscowych, które krótki czas zamieszkały w Łodzi na zasadzie paszportów wydawanych z magistratu łódzkiego, i świeżo się przesiedlają w celu łatwiejszego przyjęcia ich do domu starców i kalek, uchwalono zwrócić się z prośbą do prezydenta m. Łodzi, aby zwrócił uwagę odnośnemu wydziałowi magistratu na takie przesiedlenia.

Przyjęto wniosek p. Weilla w sprawie urządzenia kinematografu dla powiększenia dochodów Towarzystwu i komitetowi Kochanówki. Uproszczone pp. Weilla i Neugebauera o zajęcie się tą sprawą i wyszukanie odpowiedniego lokalu. Członek zarządu p. Leonhardt oświadczył gotowość oddania bezinteresownie aparatu kinematograficznego. Wyrażono mu za to podziękowanie.

Komitet przeciwzembraczy. Wczoraj o godzinie 8-iej wieczorem, w gmachu przytulku dla starców i kalek, odbyło się posiedzenie członków komitetu przeciwzembraczego, na którym przewodnicząca zakomunikowała, że prezydent m. Łodzi zezwolił na urządzenie projektowanej zabawy w parku miejskim przy ul. Mikołajewskiej, w dniu 14-ym czerwca r. b., na rzecz sal zajęć istniejących pod egidą komitetu przeciwzembraczego.

Wczoraj, omawiano szczegóły programu zabawy, która urozmaicona ma być różnemi niespodziankami.

Z Sekcji technicznej. Wczoraj, o godzinie 8-iej i pół wieczorem, w lokalu przy ul. Dzielnej nr. 31, odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Leona Koźmińskiego posiedzenie Sekcji technicznej, przy udziale 40-tu członków.

Zebranie to wypełniły odczyty inżyniera H. Zielezińskiego p. t. „O zestawieniu wagonów kolejowych z toru wązkiego na szeroki i odwrotnie“ oraz „O ważniejszych wadach technicznych, wykazanych przez praktykę w systemie przewozów nowego typu Compound“.

Wygłoszone odczyty były bardzo interesujące. Prelegent uzupełnił odczyty wskazówkami ulepszeń systemów, jakie zostały wprowadzone. Odczyty te wywołały ożywioną dyskusję.

Na rzecz gniazda łódzkiego Towarzystwa opieki nad dziećmi odbędzie się dnia 27-go b. m. przedstawienie w kinematografie przy ulicy Mikołajewskiej № 40.

Zabawy ogrodowe. W dniu 1-ym i 2-gim Zielonych Świątek (7 i 8 czerwca) odbędą się w ogrodzie Mikołajewskim bardzo urozmaicone zabawy na dochód szkoły rzemiosł przy łódzkim chrześcijańskim Towarzystwie dobroczynności. Zabawy te mają już za sobą zasłużoną przeszłość, gdyż od kilku lat już tam się odbywają.

Wielka zabawa ogrodowa. Jutrzejsza zabawa w Nowym parku miejskim przy zbiegu ulic Dzielnej i Tramwajowej na korzyść niezamożnych uczniów, urządzona staraniem Koła XL Towarzystwa wpisów szkolnych przy udziale Gimnazjum polskiego, Szkoły handlowej i Gimnazjum polskiego, zapowiada się nader interesująco. Jednym z pierwszych numerów programu będzie zabawa dziecięca, prowadzona przez doświadczonego specjalistę.

Następnie wystąpią chóry miejscowych Towarzystw śpiewaczych i uczniowskie. Poza tem popisy silaczy, żonglerów, kłownów.

Po ogrodzie krążyć będą krasnoludki, malaczczyki, chińczycy.

Noc majowa, confetti, iluminacja ogrodu, orkiestry. Dojazd tramwajem zapewniony.

Związek kelnerów. Zebranie organizacyjne związku kelnerów w Łodzi, odbędzie się w nadchodzący poniedziałek, t. j. 25 b. m., o godz. 2 po południu, w sali koncertowej Sellina.

Z fabryk. Z powodu, iż robotnicy nie zgodzili się na nowe warunki pracy, zostały wstrzymane roboty w fabrykach: Drehera i Marchew (Spacerowa № 10), Drabkina (Piotrkowska № 61) i Jana Schweikerta (Wólczańska № 123).

Zebrania. Dnia 24 maja odbędzie się przy ulicy Nawrot № 38 o godzinie 3-ej po południu zebranie czeladników malarzy.

— W dniu 24 b. m. o godz. 1-ej po południu odbędzie się organizacyjne zebranie oddziału warszawskiego polskiego związku zawodowego pracowników enkierniczych w lokalu przy ulicy św. Anny № 19.

Najsie. Właściciel drukarni i litografii Karol Reichler zawiadomił policję, że wczoraj o g. 10 rano do jego zakładu przyszło trzech byłych jego robotników i jeszcze trzech nieznanymi mu ludźmi, którzy rozrucili mu kolumny złożonego piśma.

Rozkład jazdy na maj i czerwiec pociągów dróg żelaznych, kolejek dojazdowych i tramwajów, starannie opracowany, wyszedł nakładem drukarni J. Szczesniewskiego i S-ki.

Rewizja i aresztowanie. Wczoraj o godz. 11 rano w domu przy ulicy Targowej № 57 policja wraz z wojskiem dokonała rewizji. Nic podejrzanego nie wykryto. Aresztowano 1 osobę.

— W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w śródmieściu 16 osób.

Kary administracyjne. Na mocy postanowienia czasowego generał-gubernatora wojennego mieszkańcy Radogoszcza: Wilhelm Wunsch, Julius Wunsch i Leopold Tum za zakłócenie spokoju publicznego skazani zostali na jeden miesiąc więzienia.

Pożar. Wczoraj o godz. 10-ej i pół wieczorem, przy ulicy Konstantynowskiej № 122, w suszarni przy farbiarni Zigelberga zapaliła się przedzia. Ogień w godzinę został ugaszony przez I i II oddział straży ogniowej ochotniczej i oddział straży ogniowej miejskiej. Straty wynoszą około 3,000 rb.

Z sądu. Dziś drugi wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego na kadencji w Łodzi po rozpatrzeniu sprawy Stanisława Stemberga i Jana Baka, którzy 30 czerwca 1907 r. na ementarzu żydowskim dokonali napadu na ogrodnika Galina, strzelali do niego, lecz chybili, a stróżowi Olszewskiemu odebrali rewolwer, skazał obu na pozbawienie wszystkich praw i po 8 lat ciężkich robót.

Ogólnemu osądzeniu w ciągu dnia wczorajszego uległy cztery osoby, mężczyźni i trzy kobiety, jedną z nich odwieziono do szpitala Poznańskich.

Ujęcie rabusiów. Agenci wydziału śledczego policji łódzkiej ujęli dwóch złodziei, 16-letniego Antoniego Szczepaniaka i 24-letniego Józefa Cichońskiego, którzy już byli karani sądowo trzykrotnie i których specjalnością było rozbijanie wystaw sklepowych i rabowanie towarów. W ciągu ostatnich dwóch tygodni aresztowani dokonali rabunku w sklepach następujących: u optyka Stanisława Lewińskiego (Dzielnia nr. 1) na sumę 30 rb; u Józefa Hartmana w sklepie galanterijnym (Srebrna 60) na sumę 300 rb; u Grzegorza Władarka (Piotrkowska 88) w sklepie z obuwiem na 80 rb; u Jakóba Krysa w sklepie galanterijnym (Benedykt 20) na 75 rb; u Karola Zinko (Przejazd 15) na 50 rb; u Spirydona Borkowicza (Nawrot 1) w sklepie galanterijnym na 50 rb; u Jana Kosińskiego (Piotrkowska 243) w sklepie pluszu na 20 rb. i u Aleksandra Bułakowskiego (Cegielniana 37) w sklepie z lampami na 20 rb.

Drabny ogień. Dziś, o g. 10 r., przy al. Konstantynowskiej nr. 29 zapaliła się kamórki. Na miejsce wypadku wyjechały I i II oddziały straży ogn. ochotniczej

i oddział straży miejskiej. Ogień ugasił w 15 minut strażacy I oddziału.

Podrzucone niemowlę. Na placu przy ulicy Węglowej nr. 16 znaleziono podrzucone niemowlę płci męskiej, zaledwie kilka tygodni mające.

Napady. Wczoraj o godzinie 10-ej wieczorem na Nepomucyna Kowalskiego, robotnika lat 18, przy zbiegu ulic Drownowskiej i Żytniej napadło dwóch wyrostków i tępemi narzędziami zadali mu rany w głowę, twarz i usta. — O godzinie 12-ej w nocy na rogu ulic Stodolnianej i Podrzecznej Moszek Zelwar, póżoszniak lat 17, został napadnięty; kamieniem zadano mu ciężką ranę w głowę. Rany obydwom poszwankowanym opatrzyli lekarze Pogotowia.

Przejechanie. Na ulicy Wolborskiej № 33 Paweł Rogowski, syn handlarza lat 8, został przejechany dorożką, odnosząc okaleczenie nóg. Rany opatrzył lekarz Pogotowia.

Ze schodów. Wczoraj wieczorem przy ul. Srebrnej № 59 Chana Wyrobek lat 50, zamieszkała przy dzieciach, spadła ze schodów tak nieszczęśliwie, że złamała prawą rękę. Pierwszej pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

„Harmonia“. W nadchodzący czwartek, d. 28 b. m., w teatrze Victoria Kolo dramatyczne Tow. muzyczno-dramatycznego „Harmonia“ odegra „Grochowy wieniec“—Ant. Małackiego. Sztukę wyreżyserował Fr. Stróżewski, a urozmaica ją śpiewy i tańce.

W przedstawieniu przyjmie udział około 50 osób. Batutę nad orkiestrą obejmie prof. Feliks Krzyżanowski, dyrektor muzyczny Towarzystwa.

Przedstawieniem tem „Harmonia“ rozpoczyna drugi rok istnienia swego.

Operetka polska. Dziś, w sobotę, 23 maja r. b. rozpoczyna przedstawienia w nowowzniesionym letnim teatrze w ogrodzie Sellina trupa operetkowa pod kierunkiem Wł. Maliszewskiego.

W ogrodzie urządzono 16 łóż, 200 krzeseł, balkon, oprócz tego będą bardzo wygodne miejsca przy stolikach w ogrodzie i pod werandą.

Towarzystwo składa się z pierwszorzędnych sił wokalnych, chóru licznego, baletu i dwóch kapelmistrzów.

Personel: Zofia Wojnowska, Kamilla Jaroszówna, Eleonora Karska-Lenartowicz, Emilia Brzeska, Flora Witkowska, Marya Maliszewska, Natalia Morozowicz, Wanda Modzelewska, Stanisława Chrzanowska, Marya Kurowska, Jadwiga Barwińska, Marya Swierczyńska, Marya Nowak, Zofia Dołoszyńska, Marya Łętowska, Józefa Majewska, Marya Herman i inne, oraz pp. F. Stróżewski, Napoleon Sawicki, Stefan Szuczka-Zyliński, Edward Szrot, Jerzy Sikiernyński, Józef Ludkiewicz, Wacław Gurynowicz, Stanisław Miciński, Wiktor Jarzewski, Wacław Miller, Leon Bykowski, Jan Olasz, Stanisław Grzymała, Władysław Winiaszkiewicz, Leon Lewkiewicz, Józef Omelański, Stanisław Majewski, Henryk Sulkowski (kostyumer), Romuald Szmidt (sufler), Mieczysław Kagan (dyrektor operetki), M. Chwat (drugi kapelmistrz).

Na pierwszy ogień idzie dzisiaj nieśmiertelna „Halka“—Moniuszki, która będzie powtórzona jutro o 3-ej po południu, wieczorem zaś pójdzie wyborna i arcy melodyjna operetka I. Straussa „Baron cygański“.

Dziś odbyła się próba generalna. Ceny miejsc są przystępne.

Występy K. Kamińskiego. Znakomity artysta K. Kamiński z własną trupą dwukrotnie wystąpi w Łodzi w teatrze Wielkim: w poniedziałek dnia 25 b. m. dały będzie „Bogaty wujaszek“—Karloweisa, we wtorek 26 b. m. „Czerwona Toga“—Breux'a.

Towarzystwo teatralne. Przypominamy, że w nadchodzący poniedziałek, t. j. dnia 25 b. m., o godzinie 8½ wieczorem, w lokalu przy ulicy Dzielnej № 13, odbędzie się zwołane w trzecim terminie ogólne zebranie roczne członków polskiego Towarzystwa teatralnego. Celem zebrania będzie zatwierdzenie sprawozdania za rok ubiegły 1906/7, rozważenie wniosków, oraz dokonanie wyboru zarządu i komisji rewizyjnej.

Z pośród wniosków zarządu, objętych porządkiem dziennym, ważnymi są: projekt utworzenia stałej komisji artystycznej z trzech osób dla doradczego kierownictwa teatrem; wniosek, dotyczący nowego podziału członków na kategorie i oznaczenie praw poszczególnych kategorii; o przyznaniu członkom-protectorom, opłacającym 3 ruble składki rocznej 10-procentowych książeczek rabatowych; o zniesieniu rabatu na bilety ulgowe z 25% do 20% dla członków opłacających 24 i 12 rubli składki, przyczem

z 6-rublowymi składkami członkowie mają 10%; wniosek, dotyczący utworzenia stałego funduszu budowlanego przez dołączenie do ceny biletów od 1 do 5% w stosunku do cen biletów; projekt dotyczący powzięcia rezolucji o odwołaniu się do wszystkich teatrów polskich wogóle o urządzenie w pewnym oznaczonym dniu widowiska dochodowego na fundusz budowlany dla teatru polskiego w Łodzi, pod nazwą: „Dzień teatralny dla Łodzi“, wreszcie rozpatrzenie wniosku p. Mieczysława Hertza, będącego w związku z § 7 ustawy o skasowaniu wogóle książeczek rabatowych.

Pracownicy przemysłowo-handlowi.

Na ostatnim odbytem w dniu 21 maja pod przewodnictwem p. Stasiulewskiego posiedzeniu zarządu przy współudziale zaproszonych techników-członków Stowarzyszenia pracowników przemysłowo-handlowych powzięto zamiar w celu omawiania spraw zawodowych i utworzenia łącznika między pracownikami technicznego zawodu, zorganizować przy Stowarzyszeniu kolo techników w myśl punktu 2 instrukcji dla kól, przewidzianej ogólnym regulaminem Stowarzyszenia.

Po dyskusji nad tą sprawą kolo to od razu zawiązanem zostało i zapisało się do niego 15-tu członków. Liczba członków koła wkrótce znacznie się powiększy przez przystąpienie doń techników, z pośród członków Stowarzyszenia; kolo zapowiada czynne i ruchliwe życie tak w kierunku naukowym, jak w towarzyskim, gdyż składając się z samych prawie sił młodych, wniesie do niego zapał i energię. Komisja wybrana z pp. Nakielskiego, Racińskiego, Kroh i Słuchockiego ma zająć się ułożeniem regulaminu dla koła i przedstawić go zarządowi na najbliższym posiedzeniu.

We wtorek dnia 26 maja o godzinie 8-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia zebranie organizacyjne koła, w którym przyjmą udział wszyscy technicy-członkowie Stowarzyszenia pracownikowie przemysłowo-handlowych, jak również specjalnie zaproszeni goście z grona techników łódzkich.

Obecny na posiedzeniu członek Stowarzyszenia p. Chlebowski wyraził w imieniu grupy pracowników budowlanych zamiar przystąpienia ich do Stowarzyszenia. Witając z uznaniem i sympatją propozycję p. Chlebowski, proszono go o zakomunikowanie pp. pracownikom budowlanym, że przystąpienie do Stowarzyszenia odbędzie się na warunkach ogólnych, przewidzianych ustawą. Po przystąpieniu do Stowarzyszenia pp. pracownicy budowlani stworzą sobie specjalne kolo na zasadach regulaminem przewidzianych, w czem zarząd współdziałać im będzie.

W sprawie otwarcia przy Stowarzyszeniu biblioteki czytelni dla członków, przyjęto do wiadomości, że odnośne podanie do władz o pozwolenie już złożono.

Spodziewając się pomyślnego rezultatu, zarząd opracował regulamin biblioteki, który po dyskusji zaakceptowanym został. Wobec tego, że projektowana biblioteka nie mogłaby być od razu zaopatrzona w dzieła, przedstawiające wartość dla ogółu pracowników przemysłu i handlu, przyjęto zamiar zwrócenia się do pp. członków z prośbą o zaoferowanie na razie w depozyt mającej powstać bibliotece posiadanych przez nich dzieł na warunkach przez zarząd opracowanych. Jak pp. członkowie odniosą się do projektu zarządu, wykaże ankietą, która niebawem w tej sprawie rozestaną będzie.

Dążąc do rozbudzenia życia towarzyskiego i zbliżenia członków do siebie, zarząd projektuje urządzenie w ciągu miesięcy letnich majówek, wycieczek, zabaw etc. Sprawy te przekazano specjalnej komisji, w skład której wchodzi pp. Kamocki, Słuchocki i Koperski.

Pierwszą jednodniową wspólną wycieczkę organizuje się do Kalisza w d. 28 maja. Zapisy na nią do dnia 26 maja włącznie przyjmują się codziennie od 7 do 9 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia.

W dalszym ciągu stwierdzono, że wydział posad przy Stowarzyszeniu po reorganizacji działa prawidłowo. Zawiadomienia o egzystencji i zadaniach wydziału rozestano do firm łódzkich i zamiejscowych. Wydział skrzętnie zbiera wszelkie wiadomości o wakujących posadach już to drogą

organizacyjną, już to drogą zgłoszeń w prasie i czyni również starania w kierunku obsadzania posad przez kandydatów, których kwalifikacje tak zawodowe, jak i moralne są przez wydział najskrupulatniej sprawdzane. Przez czas krótkiej swej egzystencji obsadzono kilka posad i wydział nie ustaje w pracy, aby prośbom zgłaszających się o posady kandydatów zadośćuczynić. Wydział odbywa swe posiedzenia w środy.

W ostatnich czasach daje się zauważyć znaczny napływ do Stowarzyszenia nowych członków. Na ostatnich posiedzeniach zarządu przyjęto nowych 56 osób. Deklaracje od kandydatów w dalszym ciągu napływają, z czego wnosić należy, że Stowarzyszenie zyskuje sobie coraz większe sympaty w sferach pracowników przemysłowo-handlowych.

Po załatwieniu spraw bieżących i gospodarczych, objętych porządkiem dziennym, zebranie zamknięte, wyznaczając termin następnego posiedzenia na d. 4 czerwca.

Hr. Witte o kolei Amurskiej.

Hr. Witte rozesłał członkom komisji Amurskiej w Radzie Państwa memorał, w którym krytykuje ostro projekt budowy kolei Amurskiej.

Autor memorału zwraca przede wszystkim uwagę na brak w materiałach, dotyczących tej sprawy, jakichkolwiek wyjaśnień, dlaczego punktem wyjścia projektowanej kolei ma być kraj Zabajkalski, a nie np. Nikolajewsk, punkt, mający ogromne znaczenie nie tylko dla okręgu Amurskiego i Nadmorskiego, ale i dla Sachalinu.

Dalej pozostaje całkowicie niewyjaśniona projektowana polityka ekonomiczna na Dalekim Wschodzie, a budowa kolei i jej kierunek stoją w nierozdzielnym związku z tą kwestją.

Niema dalej wiadomości o wzroście zaludnienia w okręgach Zabajkalskim, Amurskim i Nadmorskim oraz o wzroście w tych okręgach liczby cudzoziemców. Tymczasem — zdaniem hr. Wittego — można być z góry przekonanym, że budowa kolei Amurskiej na przestrzeni 2,000 wiorst wzdłuż granicy chińskiej spowoduje intensywne kolonizowanie przez chińczyków północnej części Mandżurji, oraz przyciągnie chińczyków wewnątrz posiadłości rosyjskich na Dalekim Wschodzie.

Następnie hr. Witte zastanawia się szczegółowo nad ewentualnymi wydatkami, jakie pociągnie za sobą budowa tej kolei i oblicza je nie na 225 milionów, ale co najmniej na 325 milionów rubli.

Wydatkowanie takiej sumy w ciągu najbliższych czterech lat wywoła, zdaniem autora memorału, bardzo dotkliwe obciążenie budżetu rosyjskiego.

Należy przytem pamiętać, że niezależnie od owych 325 milionów rubli trzeba będzie wydać w związku z budową kolei ogromne sumy na ufortyfikowanie rozmaitych punktów strategicznych na Dalekim Wschodzie.

I nie dość tego: skoro już puszczonych zostanie w ruch 20 par pociągów dziennie na kolei Amurskiej, trzeba będzie oczywiście odpowiednio do tych potrzeb przystosować również koleje Zabajkalską i Ussuryjską. To znów pociągnie za sobą wprost olbrzymie wydatki.

Z ostatniej chwili.

(Telefonem z Warszawy).

— O godzinie 1-ej i pół po południu otwarto uroczyście wystawę przyrodniczą w Bagateli.
— Dzisiaj upał. O godzinie 1-ej notowano 29 stopni ciepła.

TELEGRAMY.

Petersburg, 22 maja. (P.) Komisja interpelacyjna w Dumie większością 9 głosów przeciw 7 odrzuciła interpelację do ministrów: spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w sprawie przesładowania związków zawodowych robotników.

Komisja budżetowa zaproponowała następującą formułę przejścia do obrad szczegółowych: „Uznając za potrzebne

opracowanie środków, zmierzających do zniesienia cen cukru;

zwołanie narady osób kompetentnych w celu rewizji tak przepisów prawa, określających warunki produkowania spirytusu, jakoteż sposobów, stosowanych w tej sprawie przez ministerium, rewizję przepisów prawa, ustanawiających wyłączenie premii w celu popierania prywatnego przemysłu wódeczanego,

zariadenie środków w celu obmyślenia takiego sposobu denaturowania, któryby dał możliwość do przewożenia spirytusu denaturowanego do swobodnego obiegu i nie przeszkadzał używaniu spirytusu do celów technicznych.

Duma przechodzi do obrad szczegółowych nad podatkami niestalemi i nad skarbową sprzedażą wódki*.

Komisja finansowa Dumy, przy udziale ministra skarbu i handlu, większością 16 głosów przeciw 3 oświadczyła się za przyjęciem projektu prawa o zamknięciu porto franco dla przewozu towarów zagranicznych do general-gubernatorstwa nadamurskiego i do okręgu zabajkalskiego, o zmianie art. 939 ustawy celnej i o niektórych zmianach stawek taryfowych, ustanowionych przez prawo z dnia 10/6 1900.

Komisja budżetowa Dumy przyjęła raport komisji obrony państwa w sprawie projektu prawa o zamierzeniach zarządu marynarki, powodujących wydatki, na których pokrycie do budżetu na rok 1908 wniesiono kredyty warunkowe.

Petersburg, 22 maja. (P.) Komisja budżetowa Dumy z powodu budżetu ministerium wojny powzięła następujące uchwały:

„Uznać za potrzebne:

Rewizję przepisów o osobnych przywilejach służby w miejscowościach odległych, w guberniach zachodnich i Królestwa Polskiego,

ustanowienie takich warunków, w których ziemia i warsztaty zarządu więziń, przemysł domowy i rzemieślnicy mogliby istotnie wziąć szeroki udział w dostawach dla intendencji, tak samo producentowi zboża.

uznać za pożądane, aby w budżecie na rok 1910 wszystkie pozycje wydatków mogły być obliczone według potrzeby rzeczywistej, aby były ustanowione normy co do tych potrzeb,

zwrócić uwagę ministra na rychłą potrzebę zniesienia fortec, które dla obrony państwa są już niepotrzebne, w związku z jaknajrychlejszą reorganizacją obrony fortecznej zgodnie z współczesnymi wymaganiami sztuki wojennej,

uznać za potrzebną gruntownej reorganizacji wyższego zarządu ministerium na zasadach zjednoczenia i pogodzenia pracy wyższych organów, przyczem kierownikami obrony mogą być osoby istotnie odpowiedzialne na zasadzie swego stanowiska;

potrzeba, aby zarząd jednocześnie z opracowaniem budżetu na rok 1909 opracował plan reorganizacji obrony, uwzględniając jej istotne potrzeby co do zaopatrzenia i uzbrojenia, w związku z możliwym zmniejszeniem jej stopy pokojowej, z bezwarunkowym usunięciem wszelkich nieprodukcyjnych wydatków, nie powiększających gotowości bojowej armii.

Uznać za pożądane:

zastąpienie służących, stróżów i „deńszczyków” przez służbę najemną;
niezwłoczne wprowadzenie w okręgach kozačkih szerokiego samorządu miejscowego na zasadzie wyborów z oddaniem organom samorządu wszelkich spraw cywilnych, kulturalnych i ekonomicznych zarządu cywilnego;

przyspieszenie reformy działu lekarskiego i sanitarnego w wojsku, zgodnie ze wskazówkami, zaczerpniętymi z doświadczenia podczas ostatniej wojny.

Petersburg, 22 maja. (P.) Komisja finansowa Rady państwa proponuje następującą formułę: „Uznać za pożądane, aby w przyszłości wszystkie zarządy poczyniły zarządzenia ku ściślejszemu przestrzeganiu ustanowionego porządku układania etatów finansowych, aby główny zarząd rolnictwa wspólnie z ministerium handlu wyjaśnił środki, któremi możnaby osiągnąć jednolitą planową działalność obu zarządów w celu popierania rozwoju naszego przemysłu drzewnego, aby główny zarząd obmyślił środki rozwoju plantacji bawelny, przeważnie w drodze robót nawadniających w Azji środkowej.”

W formule w sprawie budżetu głównego zarządu stadnin państwowych, komisja finansowa Rady państwa proponuje: „uznać za pożądane,

aby dla potrzeb stadnin państwowych kupowano przeważnie konie rosyjskie, dając im pierwszeństwo przed zagranicznymi.”

W formule w sprawie etatu św. synodu komisja finansowa Rady państwa proponuje: „uznać za pożądane, aby na przyszłość wszelkie pozostałości kredytów, asygnowanych w budżecie synodu na utrzymanie duchowieństwa miejskiego i wiejskiego, misji i misjonarzy, na potrzeby nauczania początkowego, stracono na zasadach ogólnych na dochód skarbu państwa i aby nie zaliczano ich do funduszy specjalnych zarządu.”

Petersburg, 22 maja. (P.) Komisja budżetowa w sprawie budżetu ministerium marynarki powzięła uchwały następujące:

„Uznać istnienie gotowej do akcji floty za potrzebne dla obrony państwa;

uznać planowe i celowe odbudowanie floty za możliwe li tylko po gruntownej reorganizacji zarządu marynarki, pod warunkiem poprzedniego zatwierdzenia w porządku prawodawczym programu finansowego budowy okrętów, obejmującego dostatecznie długi okres czasu;

zwrócić uwagę ministerium na istotną potrzebę skorzystania z całego czasu żeglugi dla wypraw okrętów floty czynnej, a szczególnie znajdowania się floty czarnomorskiej na kampanii najmniej 10 miesięcy w ciągu roku, na zakładanie szkół, w celu przygotowania kadrów doświadczonych i dla służby na morza przywycieczonych szeregowców, oraz na to, że jest pożądane zmniejszenie liczby urzędników cywilnych zarządu, gdyż obecnie liczba ich jest nad miarę wielka w stosunku do liczby oficerów frontowych.

Petersburg, 22 maja. (P.) Perski pełnomocnik zakomunikował dziś ministrowi spraw zagranicznych życzenie rządu perskiego, ażeby przedłużyć o 15 dni termin spełnienia żądań władz kaukaskich, co do ukarania winnych napaści na posterunki rosyjskie na granicy pogranicznej, zabójstw żołnierzy straży pogranicznych i innych gwałtów, jak również, aby przedłużono termin wyznaczony do odszkodowania. Jednocześnie pełnomocnik rządu perskiego zapowiedział ministrowi, iż jego rząd zamierza zastosować wszelkie środki, zdążające do tego, aby żądania te były wypełnione. Minister ze swej strony przypomniał pełnomocnikowi perskiemu, iż rząd rosyjski niejednokrotnie zwracał uwagę na konieczność okiełznania swawoli perskich koczowników nadgranicznych i uprzedzał, iż rząd rosyjski zmuszony będzie działać na swoją rękę, jeżeli rozboje nie ustaną. Oczywiście charakter tych środków, sposób ich wykonania oraz stawione żądania całkowicie zależne są od władz kaukaskich, zgodnie z warunkami miejscowymi. Pomimo to minister spraw zagranicznych, biorąc pod uwagę zapewnienie pełnomocnika rządu perskiego, oświadczył, iż przedstawione mu żądania, złożone jednocześnie przedstawicielowi Rosji w Teheranie, minister zakomunikuje namiestnikowi na Kaukazie.

Giełda warszawska.

(Telefonem)

z dnia 23 maja.

	żąd.	ofiar.	tran.
4% renta państwowa	78.25	77.25	77.95
5% pożyczka wewnętrzna z 1905 r.	—	—	—
5% „ „ „ z 1906 r.	96.35	95.35	—
4 1/2% listy ziemskie	80.50	80.50	80.25
4% „ „ „ „	—	—	83.40
5% listy zastawne m. Warszawy	92.90	92.00	92.45
4 1/2% „ „ „ „ Łodzi	86.75	85.90	86.00
5% „ „ „ „	—	—	—
4 1/2% „ „ „ „	—	—	—
Akcyje Banku handlowego w Łodzi	—	—	—
Pożyczka premialowa I-ej emisji	352	346	349
„ „ „ II-ej emisji	259	253	255 1/2
„ „ „ „ „	—	—	—
Lilpapy	—	—	—
Rudzki	—	—	—
Starachowice	—	—	—
Putiłowskie	—	—	—
Czeki na Berlin	46.90	—	—

Giełda petersburska.

(Tel. wł. „Rozwoju”)

z dnia 23 maja.

Renta państwowa 77,62 1/2	
5% Prem. I-ej emisji	349.50
„ „ II	256
„ „ szlachecka	228.50

Numer dzisiejszy składa się z 12-stron.

Każdy przysiąc musi, że niczem niezastąpionym środkiem do prania jest

MYDŁO NAFCIANE

D-ra A. Golowajga.

Mydło to dziś nie ma współzawodnictwa. Rozchodzi się nietylko po całym kraju w tysiącach funtów dziennie, lecz nawet i za granicą, gdzie uznane zostało za najlepszy i najtańszy środek do prania.

Hurtowa sprzedaż na Łódź i okolice u **Braoi Galewskich ul. Dzielna № 7.**

WACŁAW KOSSAKOWSKI

Kantor wyłącznej sprzedaży na Królestwo Polskie i Cesarstwo Łódzkiej fabryki Mydła Na-
fcianego **ul. Widzewska № 50, telefonu № 11-21.** 790d

W niedzielę dnia 24 maja r. b. o godz. 12-ej w południe, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci b.

Z Łandaów Franciszki Krukowskiej

odbędzie się odsłonięcie pomnika, na które zapraszają
930 **Mąż i córka.**

Do wynajęcia w domu przy ul. Piotrkowskiej № 213

Lokal frontowy

na I-em piętrze, składający się z **10 pokoiów** z wszelkimi wygodami i z instalacją elektryczną **od 1 lipca r. b.**

W domu przy ulicy Piotrkowskiej № 215

Kantor frontowy

na parterze, 6 okien frontu natychmiast lub **od 1-go lipca r. b.**

Wiadomość w **BANKU HANDLOWYM** w Warszawie, Oddział w Łodzi **Dzielna № 17** w godzinach biurowych. 909-3-2

SPECYALNA

Pracownia zębów sztucznych

ul. Pańska 75

Bolesław Juszcakiewicz.

920-3

Teatr Elektra

SALA KONCERTOWA VOGLA Dzielna 18

Na żądanie publiczności słynny obraz:

Chirurgiczne Operacje prof. Dr. Doyena

pozostanie jeszcze w ciągu przyszłego tygodnia.

Ceny miejsc nie podwyższone.

Oprócz tego dyrekcji udało się pozyskać słynny obraz, przedstawiający

Legende o duchach

(w kolorach, 40-tu zmianach) który będzie demonstrowany podczas każdego przedstawienia.

Obraz ten doznał szalonego powodzenia w Paryżu. 865-21

Rysownik budowlany

młody i zdolny potrzebny zaraz. Biuro Techniczne „Schoenelch i Palaszewski”, Pańska 48. 929-3

Letnie mieszkania

w Przygoniu do wynajęcia. Kapiel, las, produkty na miejscu — pod lasem za Pabiankami. 931-4-1

Kto chce najtaniej kupić

Towary bańkowe różnego rodzaju a także gotowe **Fartuchy, Bluzki, Sukienki, Halki** i fartuchy drukowane, niech uda się do **Romana Wejciechowskiego, Aleksandrowska 30** (Bałuty). 926-4-1

Letnie mieszkania

w lesie do wynajęcia od 15 czerwca w majątku Przanowice, poczta st. Kolaszki. Blizsza wiadomość w kancelaryi gimnazjum p. Graczyka (Piotrkowska 121) od godz. 2-4. 928 3-1

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A. Kodzice błedni, którzy rzyby chcieli dać dziewczynkę na lato na wieś, niech się zgłoszą do Administracji „Rozwoju”. 1991-4-3

AAAAA) Biuro nauczycielskie Ludwińskiej (Piotrkowska 92) poleca nauczycielki, nauczycieli z różnym stopniem wykształcenia i różnej narodowości na kondycje letnie i na stałe, frablancki, ochroniarki, bony z syciem. Dział rekomeadacyjny tegoż biura poleca: buchalterki, buchalterów, korespondentki, ekspedientki, osoby do towarzystwa i gospodynie. 2066-6-2

A! Wyjeżdżam. Odstąpię posadę inkasenta z kaucją 300 rb. Warunki dobre. Oferty „Wyjazd” w „Rozwoju”. 2091-1

Angielska nowootworzona remiza. Do wynajęcia powyżej, karety. Bałucki Rynek 5. 1681-24-19

Czcionki drukarskie zużyte kupują do topienia. Wiadomość w „Rozwoju”—Przejazd 8.

Do pracowni „Jozefiny” Piotrkowska 23 potrzebne są kompletnie zdolne staniczarki i zdolne panienki do bluzek. 2005-3-3

Do nabycia kostiumy, bluzki, suknie letnie i resztki na krawaty. Piotrkowska № 115-16. 2092-2-2

Do odnajęcia od 1-go lipca pokoje umeblowane dla inteligentnych kobiet i stancya dla panienek. Andrzejka 11 m. 14. 2067s3p2

Gramofon, sześciopięci i stół tanto do sprzedania. Pańska nr. 67 m. 11. od 12 do 9 w. 2099-2-1

Krta fortepian czarny, ładny, bardzo dobry sprzedaje się wyjątkowo za 150 rb. Skwerowa 4, mieszk. 9. 2102-408-1

Kantor stających, Piotrkowska nr. 92, poleca wielki wybór różnej służby. 1936-3-3

Kartofle wyborowe po 1.50 korzec. Stacja Łódź fabr. bufet 2-iej klasy. 207286s2

Letnie mieszkania w roznych miejscowościach, bliższych i dalszych od Łodzi. Niektóre z całkowitem utrzymaniem, np. w Kwiatkowicach. Wiadomość u G. Szamowskiego, ul. Konstancyńska nr. 5. 1585-10-8

Młoda panna (polka) życzy sobie posady do towarzystwa, wyreżenia pani domu lub do dzieci, może podróżować. Uczeń 5-iej klasy szkoły handlowej poszukuje kondycy na wsi przez wakacje letnie. Łaskawe oferty uprasza nadsyłać do Administracji „Rozwoju” dla M. B. M. 2068

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym, znająca znakomicie rosyjski, wyjeżdżając do Ojcowa na lato, szuka tam lekcy lub kondycy. Wiadomość: Andrzejka 13 mieszkania 10. 1997-3-2

Mężczyzna w wieku starszym, inteligentny, samotny, władający trzema językami krajowymi, tutejszy poddany, skromnych wymagań, prosi o zajęcie tutaj lub na wyjazd od 1 czerwca. A jako rolnik może przyjąć zarząd folwarku samodzielnie lub jako pomocnik. Posiada b. dobre świadectwa i rekomendacje. Łaskawe oferty pod lit. M. Z. w Administracji „Rozwoju”. 2019-3-2

Mieszkanie zaraz do wynajęcia, składające się z dwóch pokoi i kuchni, do 13 lipca 1908 roku. Piotrkowska № 69, stróż wskaze. 1974-3-2

Nauczycielka, z niemiecką konwersacją, poszukuje kondycy od połowy czerwca do połowy września. Adresy prosi nadsyłać do Administracji „Rozwoju” „dla nauczycielki”. 19403362

Maszyny z Singera prawie nowe, bębnowa i pierścieniowa i maszyna za 16 rubli. Piotrkowska 103-16. 2094 4-1

Mieszkanie — dwa pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia Benedykta 21 róg Długiej, od 12 do 2-iej, stróż wskaze. 1879-5 s 5

Nauczyciel geografu z wyższym patentem i 6-letnią praktyką poszukuje od 1-go września lekcy w zakładzie naukowym. — Oferty pod „Nauczyciel” składać w Admin. „Rozwoju”. 2044-3-1

Nauczycielka z patentem przyjmie na wyjazd kondycę na lato. Widzewska № 86 m. 2. 2055-2sw1

Osoba, posiadająca świadectwo szeszoletniej praktyki handlowej, znająca języki, poszukuje zajęcia. Przejazd 48-19. 1847-4 1

Obszerne lokale do wynajęcia od 1 lipca na sklep z mieszkaniem lub skład apteczny. Przejazd 37, róg Tarczowej. 2098 3-1

Oddam na własność dziewczynkę 5-miesięczną, ul. Długa 33 Frontczak. 2050-3-3

Potrzebni agenci z kaucją. Kto tylko umie czytać i pisać, może się zgłosić do chemicznej farbarni. Nowe Chojny, ul. Canke № 14, K. Lalek. 2086-1

Potrzebni uczniowie do zakładu slusarskiego. Nawrot № 45. 2087-2-1

Pokój do wynajęcia z całodziennym utrzymaniem od 1-go czerwca. Kamienna 22. 2095-3-1

Potrzebna uczennica do pracowni Bronisławy Wandy, Główna 50. 2083-3-1

Potrzebna zdolna panna do szycia. Mikołajewska nr. 25 m. 7. 2070-2-2

Pokój do wynajęcia w Andrzejowie, blisko stacyi. Adres: Do Administracji „Rozwoju” dla K. E. 2046-3-2

Przyspaszabiam do szkół polskich i rządowych oraz na świadectwa. Wiadomość: ul. Dzielna nr 40 m. 1, od 12-1 i od 5-7 po poł. 1208

Pokój przy bezdzietnem małzeństwie jest zaraz do wynajęcia, Przejazd 12, m. 14. 1692-3-3

Progimnazjum Radwanskiego, Cegielniana 11, przyspaszabia do egzaminów nauczycielskich. 2082-4-1

Place, domy w miejscu i poza miastem do sprzedania Ulica Gubernatorska nr. 35. 2073-3 2

Potrzebne zaraz zdolne panny do szycia do magazynu mody i strojów damskich „Stefanii” Widzewska 82. 2081-2-2

Pokój duży widny, elegancko umeblowany z przedpokojem. Długa № 19 m. 7. 2009-3sc2

Potrzebna zaraz zdolna prasowaczka do pralni chemicznej do bluzek i spódnic. Ul. Konstancyńska 10, A. Ambrozajtys. 2048-3-2

Pianino angielskie do sprzedania tanio z powodu wyjazdu. Piotrkowska 141 m. 9. 2059-3-3

Potrzebne są zdolne panny i podręczne, Mikołajewska 53 na dole. 2040-4-4

Przybyłak się pies pudel czarny. Odebrać można na ul. Staro-Brzezińskiej 90-4. 2078-2-2

Rower do sprzedania. Wiadomość: ul. Zielona № 24 m. 6a. 2054-3-3

Rower damski do sprzedania w W-go Sierpińskiego Widzewska № 86. 2088-2-1

Stolnię i wydaję obiady do domu. Wiadomość: ul. Piotrkowska № 7. m. 7. pierwsze piętro. 2097-2-1

Sprzedam dwa bilardy. Suwalska nr. 22. 2062-3-3

Sklep szewski do sprzedania z powodu zmiany interesu. Wiadomość w Administracji Rozwoju. 2052-3-3

Udzielam lekcy gry na mandolinie i mandoli. Andrzejka № 7 m. 21. 1919-108s-4

Współpracownik do zakładu felczerskiego potrzebny od 1-go czerwca. Wiadomość u felczera Maciejewskiego, Piotrkowska 307 (Górny Rynek). 2053-3-3

Zaginal kwit od paszportu na imię Józefa Witkowskiego, wydany z fabr. Roberta Ratkego. 2047-3-3

Zaginal paszport na imię Cłuwu Jakubowicz, wydany z miasta. Ujazd gub. Piotrkowski. 2051-3-3

Zaginal paszport na imię Bolesława Kamińskiego, wydany z gminy Leśmierz, pow. Łęczyńskiego. 2055-3-3

Zaginal kwit od paszportu na imię Maryana Przałojńskiego, wydany z fabryki Rosenblatta. 2060-3-3

Zaginal paszport na imię Antoniego Kędzierskiego, wydany z gm. Łęziewniki. 2079 3-2

Zaginęła karta od paszportu na imię Franciszka Różańskiego, wydana z fabr. Hertiga. 2045-3-3

Zaginęła karta od paszportu na imię Stefana Rudnickiego, wydana z fabr. Prusaka. 2076 3-2

Zaginal paszport na imię Stanisława Nowaka, wydany z Tusznwa. 2069-3-2

Zaginal paszport na imię Weroniki Bartosik, wydany z gminy Bałków powiatu Łęczyckiego. 2074-3-2

Zaginęła karta od paszportu na imię Władysława Karlińskiego wydana z fabryki Helzla i Kunitzera. 2075-3-2

Zaginal kwit od paszportu na imię Agnieszki Brystak, wydany z fabr. Ossera. 2017-2-2

Zaginal kwit od paszportu na imię Berty Kirsz, wydany z fab. Schetlera. 2058-3-3

Zaginal paszport na imię Augusty Fingbeiner, wydany z gm. Rembowa. 2101 3 1

Zaginal kwit od paszportu na imię Stanisława Rogowskiego, wydany z fabryki Hoffmichera. 2100-3-1

Zaginal № 844 dorozkarski. Łaskawy znalazca zwróci na ul. Marysińska № 3 m. 1. 2092-2-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Maryanny Matuszewskiej, wydana z fabr. Michała Kohna. 2084-1

Zaginal kwit od paszportu na imię Maryanny Posakowskiej, wydany z fabryki Grohmana. 2093-3-1

Zaginal kwit od paszportu na imię Ludwika Łuczaka, wydany z fabryki Birubauma. 2090 3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Maryi Gabrielskiej, wydana z fabryki Rychtera. 2096-1

Zaginal kwit od paszportu na imię Julii Tarnowskiej, wydany z fabryki J. Richtera. 2031-3-3

3 rowery do sprzedania, dwa po 15 rb. Wiadomość ulica Długa nr. 112, od 6-9 wiecz. 1983s3s2

3 magie do sprzedania zaraz, Cegielniana 45. 2085-2-1

ZGROMADZENIE Majstrów Rzeźniczych

podaje do wiadomości pp.

Restauratorów II klasy,

że od dnia 1-go lipca 1908 roku ma do wynajęcia

LOKAL

w domu Zgromadzenia, Milsza № 46.

Wiadomość u starszego majstra, Zawadzka 26.

932-3-1

Najlepsza
Fabryka

CONFETTI

od 3 rubli pud.

Nawrot Nr. 24

Suwala

813-3-3

URZĄD STARSZYCH ŁÓDZKIEGO CECHU MAJSTRÓW TKACZY

uprasza niniejszem wszystkich majstrów cechu o łaskawe przybycie w dniu 27 maja r. b. o godz. 9-ej rano do domu majstrów tkackich, aby wspólnie wyruszyć na

nabożeństwa dziękczynne w kościołach.

Wspólne wyruszenie nastąpi o godz. 10-ej.

Zarazem komunikuje się, że w czwartek dnia 28 maja r. b. o godz. 5-ej po południu odbędzie się

KONCERT

w ogrodzie domu majstrów.

O liczne przybycie majstrów Łódzkiego cechu tkaczy z ich żonami uprasza się.

937-3-1

<p>Théâtre Optique Parisien Piotrkowska 15</p> <p>Wspaniały program w 3 oddziałach. Od dnia 22 maja do czwartku dnia 28 maja.</p> <p>I. Polowanie na lwy (z nat.) Wiatr na brzegu morza.</p> <p>II. Cotlin Mauverin (dramat).</p> <p>III. Złodziej z biedy (mlodr) Czarodziejski drzątek — Połów motyli.</p> <p>Początek w święta i soboty o godz. 2-ej po południu, a w dni powszednie o 4-ej po południu. 358-8-8</p>	<p>Teatr Elektro-Biograf Piotrkowska 86.</p> <p>Wspaniały program w 3 oddziałach. Od dnia 24 maja do soboty d. 30 maja.</p> <p>I. Olimpijskie gry (z nat.) Pogrzeb Baumana (z nat.)</p> <p>II Bohater Ojczyzny (dramat) Honor żandarma (dram.).</p> <p>III. Urodziny Grzegorza — Nieprzyjemny spadek — Gołoleź.</p>
--	--

Poszukuje się

przez pierwszorzędą wielką firmę winną okręgu Tokajskiego

zdolnego dystyngowanego zastępcy

dla odwiedzania prywatnej klienteli (duchowieństwa, obywateli ziemskich) w Polsce i Rosji za dobrą prowizją. Ewent. zadatek na podróż. Oferty z referensami i fotografią pod „H 6783“ do Haasenstein & Vogler A. G. Wien I.

GOSPODYNI
starsza i inteligentniejsza potrzebuje zaraz na wieś, podczas miesięcy letnich, z samodzielnym gotowaniem i znajomością gospodarstwa wiejskiego. Wiadomość Milsza 3. 911-3-2

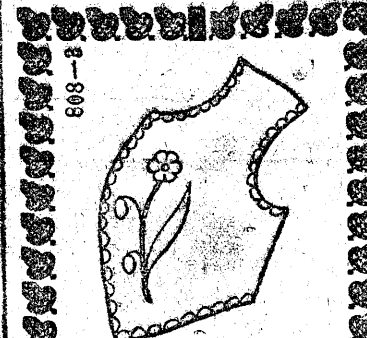
III Ważne dla PP. Gospodarzy III ZAKŁAD blacharsko - budowlany z galanterijną WŁ. ŁYCZKO W-SKIEGO — Piotrkowska № 188 — z nachodzącą porą podejmuje się KRYCIA, SMAROWANIA I REPERACJI DACHÓW, oraz wszelkich obstarunków w zakresie blacharstwa wchodzących i wykonywanych takowe po cenach umiarkowanych. 899-3

Letnie mieszkanie a la na wsi Chojny, w bok za fabryką Lorenzów, 15 minut pieszo z Górnego rynku. Do wynajęcia przyzwoity pokój z kuchnią i dwa małe ogródki owocowe. Wiadomość: ul. Nawrot 39 u stróża. 921-3-1

Niemka młoda potrzebna na wyjazd na letnie mieszkanie, na czas wakacyjny, do dzieci i pomocy w gospodarstwie. Zgłaszać się: Ulica Widzewska nr. 52 m. 8, od 5-7 po południu. 922-3-1

Krawiec damski pierwszorzędny **KATOLIK** z Warszawy robi okrycia damskie i futra, ko stymy angielskie i suknie ogólne. Wykonanie artystyczne, z materiału własnego lub powierzono. Spacerowa 31. 195r

W Skierniewicach **5, 4 pokojów** z wygodami, w domu solidnym vis-a-vis parku od 1-go lipca do wynajęcia. Adres: Skierniewice, Przystanek, Stanisł. Wojtaszewski. 892-2-2

NOWOŚCI WIOSENNE!
w stylu zakopiańskim
jako to: peleryny, guńki, serdaki — poleca
HELENA LIPINSKA
Przejazd 33, gł. poczta. mieszka 10.
Tamże potrzebna **panienka** do szyć na maszynie.

Z powodu wyjazdu do sprzedania
Sklep
galanteryjno-kolonialny w dobrym punkcie w bliskości kolei. Cena przystępna. Skwerowa 16 Gassan. 895-3-1

GUŃKI 906-3-1
PELERYNY
SERDAKI
OZAPECZKI
dla dzieci, panienek i pań w stylu zakopiańskim
Wielki wybór. Świeży transport. Sprzedają nizej ceny kosztu. Piotrkowska 64 (2-gie podwórze, parter) lub Mikołajowska 9 (dom przejściowy) AJFER.

Potrzebni wspólnik lub wspólniczka z kapitałem do pierwszorzędnej restauracji. Wiadomość: Kallsz, Restauracja „Corso“ w parku miejskim u właściciela restauracji. 891-3-3

Zarząd drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej
niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabryczna w dniu 26 maja nowego stylu 1908 roku o godzinie 10 rano, na zasadzie §§ 40 i 84 Ogólnej Ustawy Ros dróg żel., odbędzie się ostateczna sprzedaż z głośnej licytacji nie wykupionych przez odbiorcę rogoży nowych wagi 600 pudów, przybyłych w m. kwietniu 1908 r. za frachtem Spas Demenskoje R. U 13467, wysyłający Domanow. 936-1

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

w zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod nr. 1660 przy ulicach Nowo-Cegielnianej i Zakątnej przez Emilię Speidel, pierwotna rb. 20,000.
- 2) pod № 51d.a. przy ulicy Pańskiej przez Izraela i Surę małżonków Rozenblat, dodatkowa rb. 12,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.
Łódź, dnia 10/23 maja 1908 r. 939-1

MAGAZYN MÓD
„Stefanji”
WIDZEWSKA Nr. 82,
POLECA MODELE ZAGRANICZNE.
WIELKI WYBÓR KAPELUSZY.
CENY NIZKIE.
Tamże potrzebne uczenie.

CIECHOCIŃSKI ZAKŁAD kąpielowo-zdrowy
POWIAT NIEŚZAWSKI GUB. WARSZAWSKA 717-2
jest otwarty od dnia 8 (21) maja do dnia 8 (21) września włączając. Wody Ciechocińskie jodo-bromo-słone szczególnie są pożyteczne w cierpieniach skrofalicznych, reumatycznych i wielu innych. Niema dziecka, które nie potrzebowałoby kąpeli Ciechocińskich. Zakład posiada 10 źródeł z rozmaitym koncentracją solanki od 6% do 1/2% (artyzyczne do picia). W razie potrzeby, dla wzmocnienia solankowej kąpeli, dodawany bywa Ciechociński szlam i ług, produkty lecznicze, wytwarzane na miejscu przy warzeniu soli. W Ciechocińsku można brać kąpiele solankowe, błotne, kwaso-węglowe, elektryczne, świetne, łaźnie, tuszówki, inhalacje, oraz zabiegi hydropatyczne. W Zarządzie Zakładu jest do nabycia Ciechociński szlam leczniczy i Ciechociński ług leczniczy, stosowane do przyrządzenia w domu sztucznych kąpeli Ciechocińskich, oraz gazowana solanka 1/2% i 1% do picia. Ciechocińskie łączy się odnoga kolei Warszawsko-Wied. z pograniczną stacyą Aleksandrowa. Komunikacja ze wszystkimi pociągami warszawskimi i zagranicznymi. Tania komunikacja Wisła — statkiem parowym. Na każde zapotrzebowanie są wysyłane bezpłatnie cenniki.

Pokój
duży, słoneczny o 2 oknach z oddzielnym wejściem do wynajęcia od 1-go lipca, dla jednej lub dwóch pań. Widzewska nr. 127 stróż wskaże. 942-2-1

BELLE JARDINIÈRE
Paryż 2. Rue du Pont-Neuf 2. Paryż
Największy w całym świecie Magazyn Ubiorów.
Ubior
◊ Męskie ◊ Damskie ◊ i Dziecinne ◊
Wszystko co się tyczy Toalety
—osób dorosłych i dzieci.—
Na żądanie wysyła katalogi ilustrowane oraz próby franco.
Przy zamówieniach powyżej 25 franków — przesyłka franco.
Jedynie filie: Lyon, Marseille, Bordeaux, Nantes, Angers, Saintes, Lille. 454-6-4

JĘZYKI
NOWOZYTNE

ROSYJSKI

NIEMIECKI

FRANCUSKI

ANGIELSKI

4, SKWEROWA 4.

Na letnie mieszkanie
odnajmę w całości lub częściowo **część dworka**, złożoną z **3 pokoi** i kuchni. Miejsce suche i zdrowe. Położenie uroczne. Komunikacja z Łodzią zapewniona. Cena mieszkania i produktów przystępna. Wiadomość na miejscu: Smoleńsk (Osmolin) przez Zgierz, lub w Łodzi, Główna 41 m. 38. 858-3-3

Adwokat przysięgły
Adam Wozdecki
w Warszawie, Kapucyńska 15
przyjmuje również sprawy do Piotrkowskiego Sądu Okręgowego. Sprawy hipoteczne i spadkowe na własny rachunek.
Zastępca w Łodzi
adwokat **Władysław Rychter**
Cegielniana № 4. 646-10-0

Letnie mieszkanie
w majątku **KOCIOŁKI**
(przez Pabianice, poczta Wadław) miejscowość piękna, sucha, leśnista, zdrowotna. Kąpiel. Wszelkie wygody. Wszelkie produkty na miejscu. Pension.
Wiadomość: Skład apteczny W-go Świdzkiego, ul. Średnia № 29. 782-6-6

Przyjmuję nadrabianie **pończoch.**
MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56
2-gie piętro.

Okazyjnie do odstąpienia od 1-go lipca
LOKAL frontowy
składający się z **5 pokoi** na I-em piętrze przy ul. Nowo-Targowej № 7. Blizszych informacji zasięgnąć można u p. Konorowa. Widzewska 86 m 2, od 2-4 po poł. 895-3-3

SOLEC Zakład wód mineralnych siarczano-słonych.
74 rok istnienia. Sezon od 7/20 maja do 7/20 września. Znane ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretytyzmie, zółczach, nerwobólach, przymociach, kąpiele mineralne siarczano-słone, mułowe ogólne i częściowe, ługowe i gazowe. Przez lekarza prowadzony dział mechano-elektroterapii i gimnastyki leczniczej. Szpital na 25 łóżek, w którym miesięczny pobyt wraz z utrzymaniem i kąpielami kosztuje około 30 rb. Hotel z restauracją, salą balową i teatralną. Nawoźniony, wszelkim wymaganiem komfortu odpowiadający hotel-pensjonat. Mieszkania rodzinne w willach. Nowe efektowne oświetlenie, stała orkiestra, reuniony, czytelnia dobrze zaopatrzona, tenis.
Ceny niskie. Wygodne mieszkanie, całkowite utrzymanie i kuracja od 60 rb. miesięcznie. Ceny mieszkań zakładowych od 20 maja do 20 czerwca i od 20 sierpnia do 20 września o 25% tańsze. Dojazd przez st. kolejową KIELCE, skąd szesną samochodem zakładowym w 3-4, po wozami w 8-9 godzin do Zakładu. Samochód wychodzić będzie z Kielce we wtorek, czwartek, sobotę i niedzielę po przyjeździe popołudniowego pociągu od strony Warszawy i stawać w Solcu na wieczór.
Informacji udziela Zarząd Solca, poczta Stopnica, gub. kieleckiej. Dyrektor Zakładu Dr. WŁ. DANIEWSKI. 605-6-6

MAGAZYN I PRACOWNIA KRAWIECKA
Leopolda STĄSKOWSKIEGO
w Łodzi, ulica Przejazd № 12.
Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres krawiectwa wchodzące z materiałów własnych i powierzonych. Posiada gotowe ubiory męskie, uczniowskie i dziecięce. Wykonuje akuracie i punktualnie. Ceny konkurencyjne. 864r

Pasta „CAMELIA”
Dr. DUVAL, PARIS
usuwa **Piegi, Pryszcze, Wągry, Opaleniznę.**
Składy: Warszawa: L. Spiess i Syn i H. Wekt.
Łódź: L. Spiess i Syn i A. Lipiński.
Ządać wszędzie. 764-r5

Helenów.
W **sobotę 23** i w **niedzielę 24** maja
o godz. 7 rano o g. 4-ej po poł.
Koncert poranny | **Koncert popołudniowy**
Wejście 15 k. Dzieci 5 k. | Wejście 25 k. Dzieci 10 k.
W razie niepogody koncert odbędzie się w sali.
Wypredaż oranżeryi. Palmy, azalie, kamelie, róże i różne inne kwiaty doniczkowe po cenach niskich.

FABRYKA
Bambusowo-koszykarska
Walentego
Przybysza
w Łodzi, Widzewska 5,
(róg Średniej).
Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: **Kosze do fabryk.**
Wyrabiam:
Meble bambusowe pluszem kryte,
Meble bambusowe matą kryte,
Bambusowe etażerki,
Bambusowe stoły do kwiatów,
Bambusowe garnitunki dziecięce,
Bambusowe parawany,
Bambusowe ekrany,
Kosze do podróży,
Kosze do bielizny,
Kosze do papieru, kosze walizowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Meble ogrodowe, mebelki dla lalek,
Koszyczki do bułek,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-stalunek gotowe dla pp. piekarzów.
Filia na **Nowym Rynku**, w jatkach 1, 2, 3, oraz fabryka na **Widzowskiej № 5** przyjmuje wszelkie obstarunki, z dokładnym wykończeniem, po możliwie naj-niższych cenach. 1931-r20

MARTYN GAGANASZWIŁI Łódź,
vis-a-vis TEATRU
— SELLINA. —
KONSTANTYNOWSKA 13
Skład Win Koniaków i różnych słodkich Likierów zagranicznych. Ruskie wina od 35 kop. do 2 rb. za butelkę JAK: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, a także i zagraniczne WINA po różnych cenach. **KAWIOR** astrachański otrzymujemy dwa razy tygodniowo świeży.
Skład WIN i KONIAKOW M. Gaganaszwiłi.

Podróże na Północ
Austriackiego Lloyd'u w Tryeście na specjalnym parowcu „Thalia”.
I-a podróż na Północ. Wyjazd z Bremerhaven 4 lipca. Powrót 30 lipca, przez Leith, Aberdeen, Inverness, Stromness w Szkocji, następnie przez Digermulen, Hammerfelt, Spitzberg, Tromsø, Bodø, Tergen, Drontheim, Moide, Gudvangen, Borgen i z powrotem do Kielu. Koszty podróży z życiem od 700 koron.
II-a podróż na Północ. Wyjazd z Kielu 3-go sierpnia. Powrót 31-go sierpnia. Do Norwegii, Spitzbergu i wiecznych lodów, przez Loen, Merok, Raftsund, Tromsø, Hammerfest, Nordkap, Szpitzberg i wieczne lody, następnie Lyngen, Bodø, Torgen, Drontheim, Moide, Naes, Gudvangen, Borgen i Bremerhaven. Koszty podróży z życiem od 700 koron. **Nastąpi IX podróż** od 5 września do 1 października z Bremerhaven do znanych kąpieli morskich, Oceanu Atlantyckiego, Algieru de Tryestu. Koszty podróży z życiem od 520 koron.
Podróże okrężne są urządzone na warunkach, wyliczonych w specjalnych programach przez Biuro podróży Thos Cook & Son, Wiedeń I. Plac św. Stefana 2. Programy, informacje i zamówienia są przyjmowane w „Generalnej agenturze Austriackiego Lloyd'u w Wiedniu, Kärtnering 6, jak również we wszystkich biurach wszechświatowego biura podróży Thos Cook & Son, Londyn. 862-6-2

ZAKOPANE
PENSYONAT „OLA”
A. BURKATHOWEJ * ul. Sienkiewicza.
Dom nowowbudowany, otwarty przez cały rok, skanalizowany, wodociąg, korytarze ogrzewane, łazienka i pralnia na miejscu, kuchnia wykwindana i zdrowa.
907-10-2 **Ceny przystępne.**

Najlepiej
i najtaniej kupi pan **GARDEROBĘ**
— u —
Emila Schmechla Piotrkowska № 98
ponieważ na składzie zawsze pan znajdzie w wielkim wyborze i w najnowszych fasonach:
Ubrania marynarkowe od rb. 15.—
Palta letnie „ „ 15.—
Peleryny „ „ 8.—
Marynarki alpagowe „ „ 5.—
Spodnie „ „ 5.50
Kamizelki fantazyjne „ „ 2.50
933

Człowiek młody, z długoletnią praktyką, szybko i wprawnie piszący na maszynach: Underwood, Remington i in. w rosyjskim i polskim językach, poszukuje odpowiedniej posady. Łask. oferty sub „A. B.” w Administracji „Rozwoju”. 771-3-2
Moje biuro próśb i załatwian prawnych przeniesione zostało z dn. 1 kwietnia z ul. Nawrot nr. 11 na ul. **Mikofajewska № 49**, dom p. Müllera, przy kościele św. Krzyża. Wejście z frontu. Otwarte od 8 rano do 9 wieczór.
A. MAZOWIECKI, b. urzędnik wydziału prawnego. 690-3-3

Reprezentant firm warszawskich JOZEF ŻÓŁTASZEK

Konstantynowska nr. 74.

Posiada skład stale zaopatrzonej w wielki wybór towarów po cenach fabrycznych, a mianowicie: **Osot Warszawskiej fabryki „Monopol”**. Soki i zaprawy do wódek i likierów W. Przedpełskiego CUKIERKI, BISZKOPTY i MIÓD PSZCZELNY na pud. — i wiele innych. 607r6

KTO dobrą HERBATĘ chce pić?

niech kupuje tylko herbatę Towarzystwa „KARAWANA”

dawniej Wogau & C-o w MOSKWIE.
Dla smakoszy poleca się następujące gatunki: 417-10-0
№ 51a rb. 2,40, № 52a 2,20, № 53a 2,00.
Dostać można we wszystkich sklepach kolonialnych.
Repr. na Łódź i okolice: Franciszek Giugla, Południowa 28.

„Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich”
ŚLYNNE NA CAŁYM ŚWIECIE ZIOŁA Z GÓR HARCŪ.
(Dr. Laners Harzer Gebirgstee). Wielką zasługą dr. Lauera wobec ludzkości jest jego idealnie pomysłany dobór ziół z gór Harcu, zawierający wszystko, co do utrzymania organizmu w równowadze potrzebne. Natura zaś wyposażyła góry Harceńskie w zioła rzadkie i tak doborowego gatunku, że chociaż niektóre z nich rosną i w innych miejscowościach, to jednak w porównaniu z Harceńskimi wcale pod uwagę brane być nie mogą, dlatego też zioła Lauera są zalecane przez powagi lekarskie i słyną na cały świat. Napój z nich przyrządzony i przyjmowany w ilości 2-3 filiżanek tygodniowo, leczy: wyrzuty łożyska, uderzenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, artretyzm, cierpienia żołądka i t. p., przywraca apetyt i prawidłowe trawienie. Działa skutecznie w wypadkach zapalenia płuc, grypy, i cholery. 1913-25-18

Cena pudełka 1 rb., pół pudełka 50 kop.
UWAGA. Każde oryginalne pudełko zaopatrzone jest następującą etykietą: Przedstawiciel na Królestwo Polskie i Rosję: **Józef Grossman, Warszawa, Sińska 33 a. Telef. 184-44.** jak również naklejona marka: Przedstawiciel na gub. Piotrkowską **L. Wagner, Łódź, Mikołajewska 13.** Pudełka zioła nie zaopatrzone we wspomniane znaki, uważać należy za naśladowstwa, które nikomu ulgi nie przyniosą, a szkodę wyrządzić mogą, dlatego też **wystrzegaj się naley fałszyfikatów w podrobionych etykietach.** Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowym od 1 rb., z dołączeniem kosztów przesyłki. 1913-25-18

Zarząd IV-klasowej Szkoły Handlowej

ulica Długa № 45.
Zawiadamia, że egzaminy wstępne do klas niższej i wyższej, wstępnych i I-szej rozpoczyna się dnia 2 go czerwca r. b.
Podana na imię Inspektora Szkoły, wraz z metryką i świadectwem o szczepionej ospie, przyjmuje codziennie Kancelarya szkoły. 796-10-6

Zawiadomienie!

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną klientelę, że z dniem 1 kwietnia opuszczam zajmowaną posadę krojeckiego w Stowarz. „Zgoda”, a z dniem 1-go lipca otwieram własny **ZAKŁAD KRAWIECKI** przy ul. Piotrkowskiej № 73, II piętro, front, obecnie **ulica Juliusza № 11 m. 53.** Polecając się nadal łaskawym względem, pozostaje z poważaniem **A. ANTCZAKOWSKI.** 526-r

Skład Win M. D. Okojowa, Dzielna № 11.

Wina bez alkoholu i zabarwienia sztucznego od kop. 40 do rubli 2 za butelkę. Wszystkie znajdujące się w moim składzie wina: Nr. Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 białe i czerwone zostały zanalizowane w „Laboratorium Chemicznem i Fizyologicznem Zjednoczonych Chemików” i uznane przez to Laboratorium za naturalne bez zafałszowań i dodatku alkoholu, na co postadam odpowiednie świadectwo. Niezależnie od tego mam na składzie **wyбір koniaków** ruskich i zagranicznych oraz rozmaitych **wódek słodkich** różnych firm znanych, jak również i artykuły spożywcze jedynie uznane w całej Rosji. Skład posiada również **plywaki i oliwę do lamp** własnego wynalazku, opatentowane 1901 roku za № 7089, które palą się do 30 godzin bez kopein i swędu. Pływak z knotem kosztuje 6 kop., a oliwa 20 kop. za funt. Rzecz godna zaprowadzenia w każdej rodzinie. Pływaki i oliwę można dostać u mnie, jako w składzie, a oprócz tego w Łodzi w następujących sklepach: Piotrkowska 291, Konstantynowska 13, Franciszkowska 64, Chojny 45, Sw. Anny 22, Sosnowa № 13, Mikołajewska 69, Spacerowa 7, Przędzalniana 56, Katna 52. Knotki bezpłatnie. 1536 r29

Skład win M. D. Okojowa, Dzielna № 11.

Znakomita MUSZTARDE

Düsseldorfska
nabyć można we wszystkich sklepach kolonialnych lub w składzie hurtowym
Rozwadowska № 6.
Sprzedaż musztardy na funty mocnej i słabej. **Ernest Kamps,** fabryka musztardy, Zielona 12 584-52-15

Nowość!

Metoda prof. Kazimierza Lewańskiego, cena 5 rubli; 5 lekcji bezpłatnie. Dostać można we wszystkich księgarniach i szkołach kroju i szycia u **Anny Sznajder, ul. Andrzeja № 1.** Lekcyi udziela się także. Fasony papierowe podług miary. 85-r-14

Krajowy

Majątki różnej wielkości, folwarki, wille, place, domy do sprzedania. Lokata kapitałów. Spółki handlowo-przemysłowe. Zamiany. Najszersze pośrednictwo. Dział Hypoteczny. Krajowy Dom Bankowy, WARSZAWA Marszałkowska 124. 884-36-2

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajewska 53
NATALII KĘDZERSKIEJ
przyjmuje obetalunki i reperacje. 1575 Piotrkowska 115 m. 6.

Inowłódz nad rzeką Pilicą

letnie mieszkania i pojedyncze pokoje, lekarz, restauracja.
Wiadomość u właściciela, Zielona 11. 828-6-4

Poszukuje się energicznej, przyzwoitej OSOBY

z kaucją do samodzielnego prowadzenia bufetu. Wymagana znajomość miejscowych i niemieckiego języka. Tamże potrzebny **dzierżawca do piwnych bufetów.**
Wiadomość: Helenów u p. Swidwińskiego. 910-3-3

ELEKTROTECHNIK E. GOŚLAWSKI

Łódź, Piotrkowska № 118.

Urządzą na letnich mieszkanie: Działki elektryczne, Telefony i Pływaki do rezerwoarów, Elektro-automatyczne zamki (zastępujące szafęjarkę), Elektryczną sygnalizację drzwi, Odkien chłodzący od zlodziei i wszystkie roboty po możliwie niskich cenach.
Proszę nadal zapamiętać mój adres: **Piotrkowska 118.** 882-3-2

Jest do wynajęcia Letnie mieszkanie.

Dwa pokoje z kuchnią. Jeden pokój z kuchnią. Koleszki, Dalewski, szkoła. 915-6-3

REMIZA i KANTOR PRZEWOZOWY „SAFFRON”

R. SZAFRANOWSKI i S-ka
Konstantynowska № 14, przy teatrze Wielkim Sellina, Filia: Piotrkowska № 133. Telefon № 11 24.
Przeprowadzki krytymi meblowymi wagonami i resorowymi wozami, opakowania i przechowanie mebli. Ekspedycje towarów na kolej. Wynajem karet i powozów na śluby, spacery i małowki. Ceny przystępne. 533-104

Ważne dla pp. właścicieli domów!

Węże gumowe i parczane z St. Petersburgskiej Manufaktury Gumowej, oraz pompki do polewania nlic, poleca ze składu **KAROL SOMYA** Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 192
Skład żelaza i artykułów technicznych. 863-3-2

WĘGIEL krajowy

Najlepszy
Rudolf kostka I } dla domowego użytku.
" " II }
" erzech I } dla piekarni etc.
" " II }
1 korzec 250 funtów.
POLECAJĄ: 17-4
A. O. Teschich i S-ka, Widzewska 62.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ

w składzie papieru i materiałów piśmiennych 912-5

„SŁAWA” TASM
M. LESZCZYŃSKI i SKA
do MASZYN PISZĄCYCH
WSZYSTKICH SYSTEMÓW
WARSZAWA, Elektrałna № 14 Telefon 21-23
WALKA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO!

A. J. Tyber, Łódź.

Koncert na pianoli

Tamże wydaje się **gorące jedzenia i wszelkie napoje.** Ceny w sezonie **zniżone.**
CUKIERNIA w parku miejskim przy ul. Mikołajewskiej.
Z poważaniem **Stanisław Lisiecki.** 841-3

Letnie mieszkanie ELEGANCKO i NIEDROGO

można się ubrać
w magazynie ubiorów męskich **Juliana Kozłowskiego,** 1448r Nowy-Rynek № 2, parter.

Zakład Krawiecki Stowarzyszenia „ZGODA”

ul. Spacerowa № 34.
(Kroj francuski i angielski, profesorów Raussela i Thorntonsa) wykonywa wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące, z własnych i powierzonych materiałów. 1250

W. DANIELECKIEGO
Skład wód mineralnych naturalnych
 przy Aptece
W. DANIELECKIEGO
 ul. PIOTRKOWSKA № 130 (między ul. Nawrot a Ewangelicka)
 Zapatrzone zostały we wszystkie wody mineralne świeżego czepiania i sprzedaje takowe hurtowo i detalicznie po cenach konkurencyjnych. **Nowe środki lekarskie** i artykuły do sprzedazy w skład. apt., sprzedaje się niżej cen składowych.
UL. PIOTRKOWSKA Nr. 130.

Dr. Ark. GOLDENBERG
 mieszka Widzewska 106A
 Chor. wewnątrz., dzieci i akuszerya.
 Przyj. od 5-7 po połud., w niedzielę i święta od 10 do 12 w poł.
 36-r

Dr. A. STEINBERG
 BENEDYKTA 3
 Zakład Ortopedyczno-Gimnastyczny (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i t. p.). Leczenie masażem (wibracja), elektrycznością (usuwanie włosów z twarzy za pomocą elektrolyzy).
Gabinet Roentgenowski, (leczenie promieniami Roentgena ex. em. i imp. u., favus'u i t. p.)
 1280-r

Dr. S. SZMITKIND
 mieszka obecnie na Śradniej № 2
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
 Leczenie elektrycznością i masażem.
 Przyjmuje od g. 8-11 1/2 rano, od 5-8 1/2, wiecz.
 469-r-242

Dr. Feliks Skusiewicz
 Choroby skórne i weneryczne.
Andrzeja 13.
 Przyjmuje od 9-10 rano i od 4-8 wiecz. W niedziele i święta od g. 10-1 po poł.
 507-d

Dr. Henryk GOLDBERG
 Zielony Rynek 6 91-r
 Choroby chirurgiczne.
 Przyjmuje 2 1/2, 4 1/2, 7-8 po p.

Dr. Edward Mittelstaedt
 mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67
 przyj. od 8-9 1/2 r. i od 5-6 1/2, pp.
 Choroby wewnętrzne i nerwowe.
 1429-r

Dr. Jelnicki
 ul. Andrzeja 7.
 Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
 Od 8-10 r., 5-8 po poł., w niedzielę i święta 9-12 r.
 1463r

OKULISTA
Dr. GARLINSKI
 powrócił. 876 10-3

Dr. I. Silberstrom
 ul. BENEDYKTA 7 (róg Promenady).
 Choroby weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów z twarzy.
 Przyjmuje od 8-11 i pół rano i od 4-8 wiecz., panie od 4-5.
 124

Dr. Stanisł. Piakarski
 przeprowadził się na ul. PIOTRKOWSKA № 115
 choroby weneryczne i skórne
 przyj. od 9-10 r. i od 5-7 w.
 1331

№. 124. PIOTRKOWSKA dom Tischera, I piętro.
№. 124.
Pierwsza Chrześcijańska Lecznica
 chorób zębów i jamy ustnej
 otwarta od 10 rano do 7 wiecz. Konsultacja 25 k., zęby sztuczne od rb. 1 kop. 50 i wyżej. Reperuje i przerabia zęby sztuczne.
 1613r104
№. 124. PIOTRKOWSKA dom Tischera, I piętro.
№. 124.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU
LÓDZKICH KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW
 PIOTRKOWSKA 18, Telefonu nr. 1021
liczy 575 członków
 z kapitałem gwarancyjnym
Rb. 995,000

dyskontuje na dogodnych warunkach weksle, załatwia inkasso, wydaje przekazy na wszystkie miejscowości w kraju i za granicą, asekuruje pożyczki premiowe. Płaci od kapitałów na lokacje do 6 1/2% w stosunku rocznym.
 Przyjmują się zapisy nowych członków.
 Zarząd:
 D. Bukiet, Fr. Winnicki, R. Oberfeld.

Dr. A. GROSLIK
 Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych. Zielona 5.
 Od 8 1/2-11 1/2 r., 6-8 wiecz., panie 5-6 po poł. W niedziele i święta 9 r. do 1 po poł.
 1568-d

Dr. Eugenia Kerer-Gerszuni
 CHOROBY KOBIECE I AKUSZERYA
 Piotrkowska 121 502-r
 Przyjmuje do 11 r. i od 3-5 p.p.

Dr. WEISSBERG
 OKULISTA
 WYJECHAŁ.

Zygmunt Kokoszko
 ADWOKAT PRZYSIĘGŁY
 Krótka № 5
 Prowadzi sprawy cywilne i karne w Izbie Sądowej Warszawskiej, w sądach Okręgowych i Półokręgowych, jak również udziela porad w kwestiach dotyczących się prawa Cesarstwa i Miejsceowego.
 Przyjmuje od 9-10 r. i od 5-7 pp. 801-3

KORZYSTNA Okazyja!
 Do sprzedania tanio komplet narzędzi stelmachskich, tokarnia i 3 warsztaty.
 Wiadomość w adm. „Rozwoju” 914

Uczeń prof. Berendta
 udziela lekcji muzyki na mandolinie spec. skrzypce.
 Przejazd 19 m 9 426-15 14

Wagner
 Kaucyonowane biuro rekomendacyjne, Warszawa, ul. Rysia № 5, tel. 189.99. Poleca nauczycieli, nauczycielki wysoko wykształcone, bony cudzoziemki, ochroniarki, agronomów, ekonomów, pisarzy, buchalterów, leśników, gorzelanych, ogrodników, gospodynie.
 Świadczenia sprawdzane. 1725d34

Za bezcen. Pianino 130 monia 200 rb. Fisharmonia Berlińska Hartmana. Fisharmonia amerykańska fabryki Clavea Chicago z powodu wyjazdu do sprzedania w Mieście Staradzu, ul. Toruńska, dom Konarszewskiego. 867-3-3

W Ciechocinku
 na 1-szy sezon 1, 2 lub 3 pokoje z kuchnią wyjątkowo tanio do odnalezienia. Wiadomość u D-ra Steinberga, Benedykta 3. 913-42

GRAND HOTEL
 w Sobotę 23 maja 1908 r.
 * pierwszy **Koncert** *
 * 37-go Ekaterynburskiego pułku *
 * pod batutą 915-3 *
 * pana ADAMCZYKA. *

W czteroklasowej szkole handlowej żeńskiej C. Waszczyńskiej
 (Zawadzka 9)
 egzaminy wstępne przedwakacyjne odbywać się będą 10 i 11 czerwca r. b. Podania przyjmuje kancelaryja szkoły codziennie od godziny 10 do 2-ej.
 875-4-2

Fabryka tektury asfaltowej i asfaltu
A. O. Teschich
 Łódź, Widzewska 62. Telefonu 240.
 poleca: tekturę asfaltową dachową „Bitum” uznanej dobroci, smołę z węgla kamiennego, lak asfaltowy, masę sklepną, holocement, asfalt mineralny „Limmer”, asfalt sztuczny, gudron etc., posadzkę terrakotową Towarz. Akc. „Dziwulski & Lange”, cement, cegłę ogniotrwałą, mączkę szamotową, rury kamienne, płyty trotuarowe piaskowe etc. Wykonuje pod gwarancją: wszelkie roboty dachowe i asfaltowe, układanie posadzek terrakotowych i trotuarów z płyt piaskowych.
 Usługa szybka i sumienna. Ceny niskie.
 692-d

Wino Saint Raphael
 najlepszy przyjaciel żołądka
 zadajcie tylko z tą marką
 806-4-3
 Compagnie du Vin St. Raphael Valence (Drôme) France.